

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXIII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2007. MÁRCIUS 8.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

3.

SIKER VAGY KUDARC?

„Magyarországon az emberek csalódtak a demokratikus intézményekben, és ezek sorába tartoznak a szakszervezetek is.” Ez a summás megállapítás John Monks-tól, az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) főtitkárától származik. Annak a szövetségnek az első emberétől, amelynek tagja mind a hat magyarországi konföderáció, így azok is, akik az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottságot létrehozták. Akik több hónapi kemény tárgyalássorozat után megállapodtak – és egységesen – a kormánnyal a 2007. évi keresetek növelését szolgáló központi intézkedésekről a közsférában. Megállapodtak, megállapodtunk, és így elmaradt a február 21-re meghirdetett 2 órás figyelmeztető sztrájk.

Azóta sok levelet, e-mailt kaptam. Sok kollégával találkoztam, köztük az OV tagjaival. Voltam áruló, kormánybérenc, és kaptam köszönetet is. A sztrájkbizottságban együtt dolgozó szakszervezeti vezető kollégák többsége ugyanilyen jelzésekről beszél. Már persze azok, akik a megállapodás másnapján nem fordultak szembe a közösen aláírtakkal. Azzal, aminek a tárgyalásában az aláírás pillanatáig részt vettek. A tagok, a közszolgálati dolgozók indulata érthető, ők bíztak a lehetetlenben, abban, hogy elérhetünk 2007-re illetményemelést. Akik viszont részt vettek a tárgyalásban, azok számára azonnal nyilvánvalóvá vált, hogy a kormány egy ponton hajthatatlan: nem ír alá olyan megállapodást, amellyel a 2007. évi költségvetési hiány számait meg kell változtatni. Az a konvergencia-program, amellyel a magyar szakszervezetek soha nem értettek egyet, mert aránytalanul sok terhet rak a munkavállalókra, sérthetetlennek bizonyult. Ezért vállaltuk, hogy a 13. havi illetmény egy részének előrehozatalával csökkentjük azt a reálkeresetvesztést, amely 2007-ben akár 10% körüli is lehetett volna.

Lehet ezen fanyalogni, lehet aláírásokat gyűjteni a megállapodó vezetők ellen, így a PSZ elnöke ellen is. Mindent lehet, csak a kollégákat félrevezetni nem szabad. Mert aki figyelte a tárgyalások menetét, tudhatta, hogy a 13. havi adja a lehetőséget az eredményszemléletű (ESA) költségvetési hiány növelése nélküli keresetemelésre. Aki elolvasta a PSZ információs anyagait, az nemcsak a sztrájkra készülhetett, hanem megismerhetett több megállapodás-variációt, és ha akart (mert?), válaszolhatott a 13. havival kapcsolatos kérdésekre. Akik pedig azt állítják, hogy a megállapodással megszűnik az évi plusz egyhavi kifizetés, azok azt is bizonyítják, hogy nem olvasták végig a dokumentumot. A 8. pontja ugyanis egyértelműen fogalmaz: 2009 decemberében – és inentől mindig a tárgyévben – fizetnek 13. havit. Aki higgadtan végigolvassa a megállapodást, láthatja, hogy van benne plusz kereset, és nyitva maradtak a tárgyalások a 2008-as és 2009-es bérekre.

A napokban a kormány az OKÉT elé terjeszti a végrehajtást szolgáló törvénytervezeteket. Ezekkel biztosítottá válik a keresetkiegészítés kifizetése és finanszírozása. Bízom abban, hogy a parlamenti képviselők vélt vagy valós pártérdekből nem akadályozzák meg a megállapodás kiteljesedését.

Az augusztusban elkezdődő bértárgyalásokig sok ágazati feladatunk van. Ezek egy része a minisztériummal, más része a fenntartókkal folytatandó tárgyalásokon jelent fontos tennivalókat. Az álláspontunk egyértelmű, és hónapok óta nyilvános. Nem kérünk a „lehet 2 órából!” A miniszterünk, „megszabadulva” a pártelnökség terheitől, koncentráljon ezekre a tárgyalásokra. Nemzeti kerekasztal, közoktatásfejlesztési koncepció soha nem látott iskolafejlesztési források. Szépen hangzó szavak, miközben a sajtó intézmény-bezárásokról, összevonásokról hangos.

Egy biztos: február 21-én elmaradt a sztrájk. Lehet, hogy belátható időn belül nem is kell, vagy lehet ezt a fégyvert elövenni. De nem ez a harc volt a végső.

Varga László

A TARTALOMBÓL:

- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**
- **MILYEN MEGÁLLAPODÁST KÖTÖTTÜNK?**
- **LEVELEK A MINISZTERNEK, MINISZTERELNÖKNEK**
- **MI LETT VOLNA, HA...?**
- **KÜZDELEM A FŐVÁROSI SZAKKÉPZÉSÉRT**
- **ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉGEK PSZ-TAGOKNAK**
- **HAZAI ÉS EURÓPAI MOZAIK**
- **KI KICSODA A PSZ ORSZÁGOS VEZETŐ-SÉGÉBEN?**
- **NŐNAPI KÖSZÖNTŐ**
- **A KORMÁNY ÉS A SZTRÁJK-BIZOTTSÁG MEGÁLLAPODÁSA**
- **PL-ÚTMUTATÓ:**
  - **A SZABADSÁG KIADÁSA;**
  - **A PRÉMIUMÉVEKRŐL;**
  - **LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGI DÖNTÉS**

Mondj véleményed!

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium február végén tette közzé a **Konceptió a közoktatás rendszerét, működésének hatékonyságát, minőségét javító intézkedésekhez** című szakmai tervezetét. A magyar közoktatás gazdáinak, pedagógusainak válaszolniuk kell többek között

- a demográfiai kihívásokra,
- a finanszírozás, a költséghatékonyság kérdéseire,
- a településszerkezet, intézményhálózat gondjaira,
- az esélykülönbség-esélyegyenlőség kihívásaira.

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) vezető testületei, tagozatai széles körű vita és véleményösszegzés alapján alakítják ki ezzel kapcsolatos álláspontjukat. **A vitaanyag elérhető a PSZ honlapján (www.pedagogusok.hu).**

Kérjük kollégáinkat, hogy tanulmányozzák át a koncepciót, és véleményüket a psz@enternet.hu e-mail címen juttassák el hozzánk. Mi ezeket az észrevételeket felhasználjuk, javaslatainkba beépítjük.

A segítő közreműködést előre is köszönjük!

PSZ Országos Iroda

Pályánk presztízsgondjai

A PSZ Országos Vezetősége már korábban foglalkozott az oktatónévelőmunka, a pedagóguspálya presztízisének egyre súlyosbodó gondjaival. A területi és helyi tisztségviselők közreműködésével e témakörben problémalistát állítottunk össze.

Arra kérjük kollégáinkat, az intézmények nevelőtestületeit, hogy tekintsék át, vitassák meg és egészítsék ki a listát, mondjanak véleményt a kérdésekről, és mindezt juttassák el a PSZ Országos Irodájához (1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Tel./fax: 322-8464; e-mail: psz@enternet.hu).

A problémalistát már közzétettük lapunk 2006. júniusi számában is. A lista a felhívással együtt e számunk betétlapján szintén megtalálható, valamint honlapunkról (www.pedagogusok.hu) letölthető. Kérjük tehát, hogy a tavaszi nevelőtestületi üléseken szánjanak erre is időt, és írják le a legfontosabb véleményeket, következtetéseket.

Mindezt előre is köszönjük!

PSZ Országos Iroda

Jelentés a magyar közoktatásról, 2006

A fenti címmel nemrég jelent meg az Országos Közoktatási Intézet (OKI) hagyományosan háromévenként (1996-tól kezdődően) kiadott vaskos kötete. E kiadvány a közoktatás gyakorlati és elméleti szakemberei számára egyaránt gazdag ismeretanyagot, figyelemreméltó adatsorokat, alapos be- és kitekintést, átfogó képet ad. A könyv egyes fejezetei önálló tanulmányok, amelyek a közoktatás legfontosabb problématerületeit vizsgálják, de az egyes tanulmányokból folyamatos szöveg áll össze. Ez lehetővé teszi az érdeklődő olvasó számára, hogy akár az egész könyvet végigolvassa. A legjellemzőbb azonban az – és a szerkesztők is elsősorban ezt ajánlják –, hogy az olvasók kézikönyvként használják a kiadványt: főleg akkor forgassák, amikor a közoktatás egy-egy területéről, az ott zajló folyamatokról van szükségük információra, vagy éppen valamilyen konkrét adatnak kell utánanézniük.

További információ: OKI, 1051 Budapest, Dorottya u. 8. Tel.: 235-7200; honlap: www.oki.hu

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyenként számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hű tükröt nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszerű eseményeiről. Hasznos kiegészítője tankönyvkritikai melléklete, a *Támpont*, valamint a szülőknél szóló, negyedévenként megjelenő *Támasz*. A szerkesztőség új címe: 1054 Budapest, Tüköry u. 3. Tel./fax: 269-2730.

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonként gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék minél több kollégával megismertetni. *Egyre több intézmény nevelőtestületi szobájában, könyvtári olvasótermében is hozzáférhető már lapunk. Jól bevált gyakorlat, ha egy-egy érdeklődést keltő, aktuális írás fénymásolata vagy a lapban olykor megjelenő miniplakát a hirdetőtáblára is kikerül. A jogszabály-ismertető, zöld PL-útmutatóban szereplő anyagainkat pedig tanácsos a PSZ-tisztségviselőnek és az intézményvezetőnek együttesen áttekinteni, megbeszélni.* Így sokkal kevesebb félreértés, esetleges konfliktus adódik.

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja 5% áfával 3.450 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldalas 40.000, negyedoldalas 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

A J Á N L Ó

A **Kodolányi János Főiskola** (KJF) és a **Zürichi Magyar Történelmi Egyesület** (ZMTE) ajánlja, szervezi és lebonyolítja

a magyar történelem tanításának tartalmi és módszertani megújítása

c. programot. A továbbképzés időtartama három alkalommal, összesen 120 óra, díj: 60 000 Ft/fő (egy étkezés + kávé). Fizetés a helyszínen.

Az első képzés időpontja: 2007. június 18-22., 9:00 órától.
Helyszíne: Hotel Benczúr (1068 Budapest, Benczúr u. 35.)

További információ: Kodolányi János Főiskola, dr. Darai Lajos főiskolai tanár, 8000 Székesfehérvár, Fürdő út 1.

Telefon: (22) 543-300/151; mobil: 06-30-989-2320. E-mail: ldarai@mail.kodolanyi.hu; web: www.kodolanyi.hu

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András, dr. Dalos Gábor**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@enternet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Elnöksége** 2007. február 25-i ülésén vagyontügyi kérdéseket tárgyal: többek között áttekintette a Hotel Benczúr Pedagógus Vendéghotthon, valamint a Fáklya Klub felújításával kapcsolatos helyzetet és döntéseket hozott. Megvitatta a PSZ országos működési szabályzatának módosítását, valamint a 2007. évi központi költségvetésre vonatkozó javaslatát.

A **PSZ Országos Vezetősége** 2007. február 26-i ülésén megvitatta és értékelte az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság és a kormány közötti megállapodást (lásd: hátsó borító), valamint a február 21-ére hirdett közszolgálati sztrájk elkészítésének és a sztrájkfelhívás visszavonásának tapasztalatait. (Az ezzel kapcsolatos összeállítást és véleményt lásd az oldal alsó felében, valamint lapunk 5. oldalán.) A testület hosszú és indulatos vita után végül 64% igen, 11% nem szavazattal, 25% tartózkodással tudomásul vette a sztrájkbizottság és a kormány megállapodását. Ezt követően a PSZ 2007. évi központi költségvetésének vitájára és elfogadására került sor. Végül az OV elfogadta a PSZ központi szervezeti-működési szabályzatának módosítására vonatkozó javaslatokat.

A **PSZ Budapesti Szakoktatási Bizottsága** 2007. február 15-én és március 1-jén tüntetést szervezett a Városháza előtt. A tüntetéshez csatlakoztak az e területen működő társszervezetek is. A demonstráción többek között beszédet mondott *Varga László*, a PSZ elnöke is. Végül a Budapesti Önkormányzat Oktatási Bizottsága alelnökének *Jurcsó Istvánné*, a PSZ fővárosi szakoktatási titkára petíciót adott át. (Összeállításunkat lásd lapunk 6. oldalán.)

Az **Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság** 2007. február 16-án Budapesten, a MOM Művelődési Házban rendezett fórumán a közszolgálati szakszervezetek vezetői, képviselői véleményt nyilvánítottak a kormány megállapodásra vonatkozó javaslatáról, és egyhangúan elutasították.

A **kormány és az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság** a fórumot követően több alkalommal: 2007. február 17-én, 18-án és 19-én is tárgyal. Végül február 19-én 12 órakor a két fél képviselőjében Csizmár Gábor, az SZMM államtitkára és dr. Szabó Endre, a sztrájkbizottság, valamint a SZEF elnöke aláírta a megállapodást. (Lásd: hátsó borító.)

MILYEN MEGÁLLAPODÁST KÖTÖTTÜNK?

Az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság – amelynek öt szakszervezeti konföderáció (ÉSZT, Liga, MSZOSZ, Munkástanácsok, SZEF) és e szövetségekhez tartozó 34 közszolgálati ágazati szakszervezet (köztük a PSZ) volt a tagja –, hosszú tárgyalássorozat után, 2007. február 19-én megállapodást írt alá a kormánnyal. Az ilyen jellegű tárgyalások rendszerint kompromisszumos megállapodáshoz vezetnek. Tekintsük át, hogy eredménynek vagy kudarcnak értékelhetjük-e ezt az egyezséget.

1. Jól tudjuk, hogy a sztrájk önmagában nem vezet megállapodáshoz. A sztrájkbizottság létrehozása, majd a sztrájk bejelentése nyomásgyakorló eszköz volt, amely kimozdította a kormányt addigi merev álláspontjából. Általános tapasztalat, hogy a sztrájk előtti utolsó szakasz a legkedvezőbb a megállapodásra. Különösen akkor, ha a sztrájkkészség nem teljes körű. A PSZ által szervezett területen, a közoktatásban ez ugyan elég magas volt (országos átlagban 60-70%), ám a közszféra más területein ennél jóval alacsonyabb. Ebben a helyzetben a sztrájk után esetleg gyengébb tárgyalási pozícióba kerülünk. Ráadásul egy sikeres sztrájk sem feltétlenül garantálja az eredményt.
2. A megállapodás tizenharmadik havi illetménnyel kapcsolatos variációi a szakszervezetek számára elsősorban ennek a kereseti elemnek a megőrzését szolgálják. Köztudott ugyanis, hogy az Államreform Bizottság szándéka szerint meg akarták szüntetni, és a minőségi bérezésre kívánták felhasználni. A megállapodás ezt a lehetőséget megakadályozza.
3. A 2008. januárjában esedékes 13. havi illetmény előlegként való kifizetése ez év júliusától 2007-re pluszforrást jelent. Ám a rendszerből 2008-ban hiányzik ez a forrás. Ennek a visszapótlását szolgálja a megállapodás 1. pontjában vállalt kormányzati kötelezettség a 2008. első felében történő félhavi illetménykifizetésről. A megállapodás alapján keresetünk 2007. júliusától változatlan illetményrendszer mellett 8,3%-kal emelkedik. Például az F1 fizetési fokozat esetében 9 500, a H14 esetében pedig 18 400 forint bruttó növekedést eredményez. 2008-ban ezeket az összegeket már januártól kifizetik. 2009-től pedig a tizenharmadik havi illetményt a tárgyév decemberében fizetik ki. A 2008-as előrehozott kifizetés ellentételezését pedig a 2009. januári, legalább 4%-os bértáblaemelés jelenti (megállapodás 7. pontja).
4. Fontos eleme a megállapodásnak, hogy a kifizetésekhez a közszolgálat teljes egészére központi forrásokat biztosít. Tehát erre hivatkozva nem lehet létszámot csökkenteni (megállapodás 6. pontja).
5. A megállapodás gyenge pontja, hogy egyes elemek függnek a konvergenciaprogram sikerétől. Ugyanakkor előnye, hogy nem zárja le sem a 2008-ra, sem a 2009. évre vonatkozó bértárgyalásokat, miközben a sztrájkbizottság első számú követelését, a 2007. évi keresetek inflációval arányos növelését teljesíti (6,65%).
6. Az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság követelései között szerepeltek a foglalkoztatáspolitikával és kedvezményrendszerrel összefüggő pontok is. Az ezekkel kapcsolatos egyeztetésekre, megállapodásokra az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) keretében folytatott tárgyalásokon kerül sor, melyek már a jövő héten megkezdődnek.

A megállapodás eredményei éves bontásban

- 2007 A 13. havi illetmény felének havi bontásban való kifizetése július 1-jétől, ami 8,3%-os keresetnövekedést eredményez. Ez éves szinten 4,15%-os emelkedés, ami az áthúzó hatásokkal és a soros előlépésekkel együtt egész évre vetítve átlag 6,65%-os keresetnövekedés a közszolgálat egészében.
- 2008 Január 16-án mindenki megkapja a 13. havi illetmény felét. Az első félévben pedig a konvergencia-program teljesülésétől függően további félhavi kifizetésre kerül sor. Emellett január 1-jétől az év végéig 13. havi illetményelőleg jogcímen bérünk 8,3%-ának megfelelő összeggel egészül ki. Mindez garantálja ebben az évben a reálkeresetek szinten tartását.
- 2009 Legalább 4%-kal növekednek az alapilletmények. A 13. havi illetmény kifizetése pedig december folyamán lesz.

E megállapodással a 2008. és 2009. évi bértárgyalások nem zárultak le. Ez lehetőséget nyújt további pozitív elmozdulásokra.

Levelek a miniszterelnöknek és a miniszternek

A Pedagógusok Szakszervezete a 2007. február 21-ére meghirdetett sztrájkhoz kapcsolódóan munkahelyi fórumok szervezését és a miniszterelnöknek, valamint az oktatási és kulturális miniszternek címzett levelek megírását is ajánlotta. A kormány és a sztrájkbizottság megállapodása következtében a sztrájkfelhívást visszavonták, ám ennek ellenére javasoltuk a fórumok megtartását és a levelek megírását. Reméljük, hogy akciónk nyomán több ezer levelet kapnak a címzettek. Mindezek elősegítik ágazatunk gondjainak számbavételét, a kormány szembesítését mindennapjaink problémáival. A sok levél közül egyet ajánlunk olvasóink figyelmébe, amelyet a Csongrád megyei Üllésről, a Fontos Sándor Általános és Alapfokú Művészeti Iskola PSZ-szervezete juttatott el a miniszterelnöknek és miniszternek.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr!

2007. február 21-én rendkívüli szakszervezeti taggyűlésen áttekintettük helyzetünket, megvitattuk követeléseinket. Ennek rövid összegzését levélben juttatjuk el Önhez, hogy rávilágítsunk valós helyzetünkre, és felhívjuk a figyelmet a szükséges lépésekre.

Tisztában vagyunk azzal, hogy hazánk nehéz helyzetben van, és bizonyos megszorító lépéseket meg kell tenni. Ám az elfogadhatatlan számunkra, hogy a szükségintézkedések legnagyobb vesztesei a közszféra munkavállalói, azon belül a pedagógusok legyenek. Minden fórumon arról beszélnek a politikusok, hogy gazdasági előrelépés az oktatás fejlesztése nélkül nem lehetséges. Példaként Finnországot, Japánt emlegetik. Ezek az országok úgy tudtak sikereket elérni, hogy az oktatás az átlagnál több anyagi forrást kapott. Nálunk miért akarják a minőség növekedését forráskivonással elérni?

A korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása, alkalmatlan iskolaépületek, taneszközök cseréje csak pénzzel valósítható meg. Gondoljunk csak a kooperatív technikák, a drámapedagógia helyigényére, eszközigényére! A megnövelt osztálylétszámokkal a termek valóban gazdaságosabban használhatók, csak éppen a gyerekekre jut a pedagógusoknak kevesebb ideje. Ezen a pedagógusok óraszámának megemlése nem segít. A gyerekek egyre nagyobb különbségekkel kerülnek be az iskolarendszerbe, számukra külön fejlesztésre is szükség van. Ez sem valósulhat meg tömegben, de nem is juthat annyi fejlesztő óra a számukra, ami tényleges változást hozhatna fejlődésükben. Erre a kisebb csoportokban való tanulás adhat lehetőséget. Csak rontja a helyzetet, ha egy osztályban, tanulócsoporthoz nagyobb létszámú sajátos nevelési igényű gyerek tanul (egy osztály létszáma 25, ebből 12-nek papírral igazolt problémája van!) A kisebb csoportokat a helyi önkormányzatok erejükhöz felül támogatják, mert ők közvetlenül látják ennek a formának az eredményeit. További megszorítások esetén ők sem tudják a munka forrását biztosítani. A közoktatás az általános tankötelezettség miatt szerintünk állami feladat, a közös költségvetésből kellene finanszírozni.

A magasabb szakmai színvonal elérése sem megy pénz nélkül. Miért csökken akkor a tanárok továbbképzésére szánt keretösszeg? Valószínűleg nem segít az oktatás minőségén a bevezetendő minőségbiztosítási rendszer sem, mert az oktatásnak több olyan tényezője van, ami nem mérhető csak hosszú idő múlva. (A most tanított gyerekek alkalmazható tudásának minősége évtizedek múlva derül ki.) Az iskola csak bizonyos szintig értelmezhető termelő üzemnek. Természetesen a mérhető dolgok mérésével, a szigorúbb ellenőrzéssel egyetértünk.

A korszerű, tudásalapú oktatás megkívánta ismeretanyag, a készségek és képességek rendszere sem egységes, pedig a közoktatás ezt ala-

pozza meg, a közoktatásnak ez a feladata a politikusok szerint is. Hiányzik a politikai erők között az egyetértés a hosszú távú stratégiai elképzelésekkel kapcsolatban. Az átgondolatlanul (a politikai széljárástól függően) hozott törvények a közoktatás végrehajtóit arra kényszerítik, hogy a dokumentumok állandó átírásával foglalkozzanak a célok megvalósítása helyett. Az elindult jó projektek sem válnak általánossá, kiszámíthatóvá (lásd.: a Sulinova nevével fémjelzett kompetencia alapú oktatás körüli kiszámíthatatlanság!). Azt is el kellene dönteni, hogy milyen feladatok elvégzését várja a társadalom a pedagógusoktól. Jelenleg az iskola próbál minden problémára (családi, anyagi, társadalmi, egészségügyi) megoldást találni. Így olyan feladatokra is vállalkozik, amelyek nem lennének szükségszerűen a közoktatás feladatai! Fontos, hogy a közoktatás legyen végre politikafüggetlen!

Külön figyelmet igényel a pedagógusok társadalmi helyzete. Az állandóan bírált, szidott, a társadalmon élőködőnek feltüntetett pedagógusok nem képesek feladatukat ellátni. Hogy várják tőlük a lelkes, önfeláldozó munkát, a hivatástudatot, amikor minden nap megalázzák, sértegetik őket? Nemzeti sporttá vált az oktatásban a dolgozókat hibáztatni mindenért. Ki törődik az ő jogaikkal, mentális egészségükkel? Nem javítanak a helyzeten a médiában elhangzó szélsőséges vélemények sem, szakértők sem javítják, tehát nagy mértékben rossz irányba formálják a közhangulatot. Ezért várjuk továbbra is azon ígéretek betartását, melyek szerint az évek óta jól-rosszul működő bértáblát nem megszüntetik, hanem javítják, a bértábla tételei közelednek a köztisztviselők illetményeihez, valamint követik a minimálbér változásait. Javítsa a helyzeten, ha a kedvezményeket nem visszavonnák, hanem szélesítenék a pedagógusoknak juttatott kedvezmények körét.

Végül, de nem utolsósorban valamennyi megállapításunk vonatkozik a nem pedagógus munkakörben az oktatás területén dolgozó közalkalmazottakra is, hiszen nélkülük sokkal nehezebb lenne a pedagógusok munkája.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr!

Reméljük, hogy levelünk elősegíti az érdemi párbeszédet, megszületnek a javasolt kompromisszumos döntések, s nem kell további érdekérvényesítő akciókat szervezni. **Mi ugyanis nyugodt körülmények és megfelelő feltételek között eredményesen szeretnénk végezni munkánkat. Önnel együtt azt szeretnénk, hogy a felnövekvő generációk tagjai műveltségként, felkészült munkavállalóként hagyják el az iskolát, az életben megállják helyüket, és jó esélyük legyen az elhelyezkedésre a hazai és európai munkaerőpiacon. Márpedig az ehhez szükséges feltételek napjainkban nem állnak rendelkezésre, és emiatt nem, vagy csak hiányosan valósulhat meg a kormányprogramban szereplő esélyegyenlőséget teremtő, korszerű közoktatás.**

Tisztelettel: Szofránné Valkai Olga PSZ-titkár

A PSZ Gyógypedagógiai Tagozatnak február 27-én országos tagozati ülése volt, melyen három jelentős témáról hangzott el tájékoztató.

Varga László elnök tájékoztatót adott a legfrissebb érdekvédelmi eseményekről, különös tekintettel a közszolgálati sztrájkbizottság és a kormány megállapodásáról.

Ezt követően Metzger Balázs, a Fővárosi Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ igazgatója elsősorban a 7/2007.(II.13.) OKM rendelet következtében kialakult helyzetről, a szakértői bizottságok, illetve a nevelési tanácsadók megváltozott feladatáról és hatásköréről szolt. Az „Utolsó padból”-program tapasztalatairól megtudtuk, hogy a 208 általános iskolába visszatelepített tanuló harmada „sétált vissza a kiségitőbe”, mert hiányzott a megfelelő beillesztő program. E tájékoztató is azt erősítette meg, hogy a minisztériumi döntések háttérében sokkal inkább pénzügyi, mint szakmai okok vannak.

Horváth Erzsébet tb-szakértő a legújabb törvénytörvénymódosításokról adott tájékoztatót, különös tekintettel a „nyugdíjtörvény” változásaira. Nagyon hasznos megoldásnak bizonyult, hogy előre leírt kérdésekre kaptunk vá-

laszt. Végül dr. Dudás Lilian PSZ-jogtanácsos munkajogi kérdésekre adott válaszokat.

Járfás Istvánné IB-tag

A PSZ Adminisztratív és Technikai Tagozata 2007. február 28-án tartotta IB-i ülését, amelyen Szlankó Erzsébet alelnök részletesen ismertette a közszolgálati sztrájkbizottság és a kormány tárgyalását, a sztrájkfelhívást és következményeit, valamint a megállapodást. Az IB-tagok elmondták tapasztalataikat a meghirdetett sztrájk előkészületeiről, szervezéséről.

Ezt követően Horváth Erzsébet szakértő a tb-szabályok változásait, a nyugdíjba vonulás feltételeinek módosulását ismertette, majd személyre szabott tanácsokkal, útmutatásokkal segítette a kérdezőket.

Végül az IB-tagok a területükön, munkahelyeiken kialakult helyzetről, a tapasztalt problémákról konzultáltak.

Ezek ismeretében kijelenthetjük, hogy gond van! Fogy a tagozat! A fő okok: a folyamatban lévő összevonások, át-kiszervezések, az intézményfenntartók gazdasági megszorításai. Problémáink megoldásához kérjük az OV segítségét.

Gyeryag Mihály titkár

KÜZDELEM A FŐVÁROSI SZAKKÉPZÉS JÖVŐJÉÉRT

Senki sem vitatja, hogy Budapesten változtatásokra van szükség a szakképzési intézményhálózat rendszerében. Am azt a drasztikus, szakmailag sok szempontból megalapozatlan, kellő egyeztetés, körültekintés nélkül készült javaslatot, amelyet a fővárosi oktatási hivatal vezetői „az utolsó pillanatban” előterjesztettek, sem a szakszervezetek, sem az érintett intézmények nem tudták elfogadni. Az érintett iskolákat váratlanul érte az önkormányzat „támadása”. A tervek január elején kezdtek kiszivárogni. Azóta a bezárásra ítélt iskolák sorban szervezték a demonstrációkat intézményük megmentése érdekében. A borászati iskola diákjai és pedagógusai fáklyával a kezükben alkottak évláncot az épület körül. A Kossuth Zsuzsa Humán Szakközépiskola és Gimnázium, az Irinyi János Vegyipari Szakközépiskola, illetve a Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola pedig a polgármesteri hivatal előtt tüntetett. Utóbbi intézmény éppen az idén lenne 150 éves: a PSZ intézményi titkára, **dr. Pécsi Ágnes** erre is utalva, tiltakozásul 150 órás éhségsztrájkot tartott.

Az iskolák többsége azt is kifogásolta, hogy a főváros illetékesei mindenféle előzetes tereszemle nélkül tettek javaslatot a bezárásra. Ezt utólag ők is belátták, és azt ígérték: a fővárosi oktatási bizottság tagjai minden szakképző iskolát meglátogatnak, minden érvet meghallgatnak, és azok alapján hozzák meg a végső állásfoglalást. A legtöbb iskola szerint azonban a főváros adatai sem stimmelnek: az önkormányzat többnyire kisebb diáklétszámmal és több férőhellyel számol, mint az iskolák. Egy még extrémebb példa: két iskola vezetője is a fővárossal folytatott abszurd vitájáról számolt be a tomaterműk létéről. Az önkormányzatnál ugyanis úgy tudták: nincs tomaterműk. Az iskolák szerint viszont igenis van, használják is. Abszurd példaként hozhatjuk fel a budafoki borászati szakközépiskola belvárosi intézménybe való integrálását is, mivel szülő- és pincegazdaság nélkül, csak a számítógép mellett ülve nem lehet borászokat képezni.

Általános felfogása a fővárosnak az is, hogy azok az intézmények, amelyekben sok a vidékről bejáró tanuló, „túl drágák” a fővárosnak, hiszen a központi normatíva nem elég az iskolák fenntartásához. „Miért áldozzon pénzt Budapest más települések gyermekeinek képzésére?” – mondják többen. Ezek után nem véletlenül alakult ki demonstráció-sorozat, amelynek élére állt a Pedagógusok Szakszervezete Budapesti Szakoktatási Bizottsága. A külön intézményi akciókat követően, először 2007. február 15-én a Városház utcában szerveztek több ezres tüntetést, ahol a pedagógusok és a diákok is megszólaltak. A demonstráció fő szónoka **Varga László**, a PSZ elnöke volt. Az akció végén pedig **Jurcsó Istvánné**, a PSZ Budapesti Szakoktatási Bizottságának titkára adta át az oktatási bizottság képviselőjének a petíciót (lásd: összeállításunk végén). A tüntetéshez csatlakoztak a különböző szakképző intézményekben működő más szakszervezetek is.

Nem tudni, hogy a tiltakozások hatására vagy a „rossz” gombnyomások miatt támogatta a fővárosi önkormányzat azt az ellenzéki javaslatot, amely szerint az előkészítésre kellő időt kell biztosítani, ezért a döntést fél évvel el kell halasztani. Két hét múltán azonban megváltozott a vélemény. Ezért március 1-jén újabb csendes tüntetésre került sor a városháza előtt, a Váci utcában. A tüntető pedagógusok, diákok egy része a közgyűlésen is részt vett. *Korábbi határozatát azonban a testület visszavonta és némi módosítással az eredeti koncepció szerint szervezi át a főváros szakképzését, amelynek során 19 iskola jogutóddal (összevonással) megszűnik. A PSZ vizsgálja a döntés jogi úton való megítélésének lehetőségét.*

A problémakör bemutatását a Fővárosi Érdekegyeztető Tanács (FOÉT) munkavállalói oldala javaslatainak, valamint a február 15-i tüntetésen átadott petíció szövegének közreadásával zárjuk.

A szakszervezeti oldal véleménye szerint a FOÉT szakmai anyaga nem tér ki az átszervezések megvalósíthatóságára és költségvonatára. Nem tartalmazza azt a szakmai anyagot, amely bemutatja az átszervezés anyagi hozamát (az épületfenntartás, azaz a működtetés költségeit, a megmozgatott ingóságok sorsát, költségkihatását). Nem tartalmazza továbbá az átszervezés időbeli ütemezését és konkrét költségkihatását (beleértve a feleslegessé váló tanárok végkielégítését is). Nem tartalmazza továbbá a korábbi átszervezésekből adódó létszámösvölést sem. A szakszervezeti javaslatok a következők:

1. A fő vezérlő elv legyen, hogy a szakképzés a közoktatás része, mivel a jelenlegi intézményi struktúrából a közoktatás nem vonható ki.

2. A fenntartó abban az esetben nyúljon a magatartási zavarokkal, tanulási nehézségekkel küzdő, veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók tanintézményeihez, ha már elkészült a jelenleginél jobb feltételeket biztosító intézményi struktúra - különös tekintettel azokra pedagógusokra, akik ezen tanulók képzésében megfelelő szakmai kompetenciával rendelkeznek (ÉRTÉK)

3. Támogatjuk az olyan képzőközpontok létrehozását, amelyek a jelenlegi iskolaszervezet szakmai feladatainak kiszolgálását végzik vagy teszik lehetővé.

4. FOÉT anyaga egészüljön ki az átszervezésből adódó létszámleépítési tervvel (a munkaerőpiacra gyakorolt hatással), amelynek részeként választ kérünk a következő kérdésekre:

- Hány pedagógus dolgozik az egyes intézményekben – szakmai megoszlás, képzettség szerint?

- Minden dolgozóval kapcsolatosan az, hogy hány nyugdíj mellett dolgozó van, hány van nyugdíj előtt?

- Mekkora a közismereti tárgyakat oktatók létszáma intézményenként?

- Milyen a foglalkoztatás szerinti bontás intézményenként és tantárgyanként (teljes, részfoglalkozású, óraadó stb.)?

5. Tájékoztatást kérünk arról, mely intézményeknél, hogyan és milyen mértékben korlátozta az önkormányzat a beiskolázást az előző tanévben.

6. Tájékoztatást kérünk arról, milyen a közoktatási, szakképzési alapfeladat és az ezen kívüli képzés aránya az egyes intézményekben.

7. Kérjük annak bemutatását, hogy mi lesz a sorsa azon műhelyeknek, amelyeket a korábbi években jelentős forrással fejlesztettek, de most az átszervezéssel a feladat ellátása megszűnik, illetve a feladat ellátása átszervezés alatt áll.

8. Javasoljuk, hogy a fejlesztési koncepciók és a fentiekben kért adatok még a döntés előtt kerüljenek bemutatásra, egyeztetésre.

Javasoljuk, hogy az átszervezés tervezésénél az új OKJ szakmákat is vegyék figyelembe. (Ezért is indokolt várakozni.)

Végül szeretnénk leszögezni: nem értjük, miért erőlteti a fenntartó annak hangsúlyozását, hogy a fejlesztési források CSAK a racionalizálás függvényében hívhatók le, holott a főváros – tudomásunk szerint – ezen forrásokat, kiemelt szerepük lévén, pályázat nélkül is lehívhatja a fejlesztés céljaira. Kérdés: van-e konkrét cselekvési terv a lehívható forrás felhasználására?

Petíció

1. Szakmai és ne költségvetésalapú alapon szülessenek a közoktatást érintő döntések!

2. A kormányprogramnak megfelelően kapjon prioritást a szakképzés!

3. Valódi esélyegyenlőséget a közoktatásban! Ne az utca nevelje a diákok!

4. Tartsák tiszteletben a szülői és a diákjogokat!

5. Nem akarunk szakképzés nélküli szakközépiskolákat!

6. Készüljön megvalósíthatósági tanulmány az iskolákkal kapcsolatos döntés előtt!

7. Valódi egyeztetést követelünk az érdekvédelmi szervezetekkel!

8. Követeljük a szakiskolai fejlesztési programban elért eredmények megőrzését és továbbvitelét!

9. Követeljük, hogy a helyes pedagógus-diák arány megállapításakor vegyék figyelembe a Közoktatási Törvényben a pedagógusok számára előírt többletfeladatokat!

10. Ne hozzanak létre túlméretezett oktatási nagyüzemeket, hiszen a TISZK-ek sem váltottak ki kellő érdeklődést a szülők és a diákok körében, ezt létszámadatak igazolják!

11. Követeljük az iskolák szakszerű értékelését, a mutatószámok helyesbítését (az iskolák táblázatban feltüntetett mutatószámai sok esetben nem felelnek meg a valóságnak)!

12. Követeljük a pedagógusok és nem-pedagógusok jelenlegi szinten történő foglalkoztatását, ne pazarolják el az értékes humántőkét!

MI LETT VOLNA, HA...?

Az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság hosszas tárgyalássorozat után megállapodott a kormánnyal, ezért elmaradt a 2007. február 21-re tervezett országos, egységes, közzszolgálati sztrájk. A megállapodás pár órán belül már olvasható volt a szakszervezetek honlapjain, s ki-ki vérmérséklete szerint mondott róla véleményt.

2007. február 20-án a PSZ tisztségviselők feladata a megállapodás értelmezése, magyarázása volt, s azzal szembesülhettek, hogy a kollégák elégedetlenek. Elégedetlenek, mert a kormány „csak” előrehozta a tizenharmadik havi bér felének a kifizetését, azt is havi részletekben, tehát a rendszerbe nem tett pénzt, s egy olyan járandóságot adott, ami amúgy is „járt” volna. A tizenharmadik havi másik felének kifizetésén túl, a 2008-ra beígért plusz pénz pedig a konvergencia-program teljesülésének függvénye.

E ténynek a megállapítás után aztán, a kormánnyal szembeni elégedetlenségen túl, a szakszervezetek kritikája következett. Egyes szélsőséges vélekedések szerint a szakszervezetek elárulták a dolgozókat, nem értek el eredményt. Mindezt még tetézte az egyik sztrájkbizottságban résztvevő, a megállapodás aláírását támogató ágazati szakszervezet másnapi nyilatkozata, mely „mélységes csalódottságnak ad hangot a megállapodás tartalma miatt”.

Ahhoz, hogy dicsérjük, szidjük, vagy tudomásul vegyük ezt az eredményt a realitások talaján maradva, vizsgáljuk meg a körülményeket, azt is szem előtt tartva, hogy egy megállapodás mindig kompromisszumok, kölcsönös engedmények sora.

Elemezzük végig, hogy ebben a helyzetben milyen engedményeket tett a kormány, és cserébe milyen engedményeket tettek a szakszervezetek. Vizsgáljuk meg, hogy teljesült-e a szakszervezetek eredeti követelése.

Mindenekelőtt azt a kiindulási pontot, hogy 2007. évre a költségvetés a közzszférára egy forint keresetnövekedést nem tervezett. Ugyan 2008. január közepén kifizetésre került volna a tizenharmadik havi bér, de az árak, már ez év elejétől emelkedtek, s vélhetően a most elégedetlenségüket hangoztatók sem fogják visszautasítani a július 1-jétől kapott 8,3%-os keresetkiegészítést. Igaz, ez a tizenharmadik havi bér felének előrehozott részletekben történő kifizetése, de az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az Államreform Bizottság szándéka ennek az illetménynek a megszüntetése. Tehát látni kell, hogy a tizenharmadik havi juttatás „nagy veszélyben” volt.

A sztrájkbizottság a tárgyalófelre nyomást akart gyakorolni, amikor kilátásba helyezte a február 21-i munkabeszüntetést. Ha a mintegy nyolcszáz ezer közalkalmazott tényleg 2 órára sztrájkol, a kormány számára ennek súlyos üzenete lett volna. De a sztrájkbizottság pontosan tudta, hogy nem fog mind a nyolcszáz ezer közzszolga sztrájkolni. Az előzetes sztrájkképesség-felmérésekből kiderült, hogy a közzszféra munkavállalóinak többsége még a kétórás szimbolikus munkabeszüntetésre sem hajlandó. Tehát az országos, egységes, közalkalmazotti sztrájkban csak ez a három dolog nem stimmelt.

A címben feltett kérdés: „Mi lett volna, ha...?” mindezek után megválaszolásra vár. Mi lett volna, ha csak az érdekegyeztető fórumokon folyik a tárgyalás és sztrájkbizottság megalakításával nem hozzák kényszerhelyzetbe a kormányt? Mi lett volna, ha a szakszervezetek nem fogadják el ezt az ajánlatot, ha felállnak a tárgyalóasztaltól és megerősítik a február 21-i sztrájkfelhívást?

Ha nincs megállapodás, 2007-ben egy forinttal többet nem visz haza a dolgozó, 2008. január 1-jétől havonta nincs 8,3%-os keresetnövekedés, és nincs a 2008. év után járó 13. havi juttatás.

Vajon ezt hogyan fogadta volna a pedagógustársadalom, amikor a sztrájk előkészítésekor a fenntartóval, a munkáltatóval kötött megállapodás fontos pontja volt a két óra kifizetése. Ez nemcsak a közzszoktatási intézmények rosszabbul fizetett technikai dolgozóinak óhaja volt, de a pedagógusok kívánsága is. Ha a pedagógustársadalom olyan anyagokkal küzd, hogy a kétórás munkabeszüntetésben való részvétel vállalását sok esetben függővé teszi ennek a kifizetésétől, akkor azt gondolom: bármennyire fanyalognak is a kormánnyal kötött megállapodás miatt, nem jön rosszul majd ez a pénz júliusban.

Az előbb leírtakkal ellentétben meggyőződésem, hogy a közzszoktatásban dolgozók nagy többsége, aki vállalta a munkabeszüntetést, úgy tette, hogy tisztában volt vele, nem fogja megkapni az elmaradt két óra munkabérét és valószínű a gyermekek felügyeletét is meg kell oldania.

Mi lett volna, ha a sztrájkbizottság nem fogadja el a kormány ajánlatát? 2007. február 21-én a közzszférában lett volna egy részleges sztrájk. Még a közzszoktatásban sem volt a részvételi hajlandóság 60-70%-nál több. Területenként, településenként, intézményenként óriási szórásban. Ráadásul a közzszolgálat többi területén ennél jóval alacsonyabb volt a sztrájkképesség.

Ennek a „sztrájkolgtatunk”-produkciónak mi lett volna az üzenete a hatalom felé? Valószínű nem folytatódtak volna a tárgyalások és nincs semmiféle megállapodás. Ha pedig lett volna folytatás, a szakszervezetek képviselői sokkal gyengébb tárgyalási pozícióban kerülnek.

A PSZ-en belül - bár a sztrájk előkészítésével, szervezésével kapcsolatban elég sok segédanyagot adott ki az Országos Iroda - a tisztségviselők személyes felkészítésére kevés idő maradt. Ez a PSZ minden szintjére igaz. (Hozzá kell tenni azt is, hogy más területen egyáltalán nem volt semmilyen segédanyag, helyenként a PSZ ajánlásait adaptálták.)

Ugyanakkor arra sem készültünk fel, hogy miképp „vezényeljük le a sztrájk elmaradását”. Itt nem csak a megállapodás értelmezésére gondolok, hanem arra a nem könnyű feladatra, amely az intézményi tisztségviselőkre hárult. Gondolni és készülni kellett volna erre a lehetőségre is, különösen azért, mert titokban nagyon sokan - bár teljes erővel szervezték a sztrájkot - remélték, hogy mégsem kell megtartani.

Hogyan lehet elfogadtatni a megállapodást, megmagyarázni, hogy sok választási lehetősége nem volt a sztrájkbizottságnak, hogyan lehet a sztrájkolni nagyon akaró dolgozókat „lecsillapítani”, megértetni velük a kormány és a szakszervezetek mozgásterét. A közzszoktatásban dolgozók nagyon sokszínűek. Értem ezen most azt, hogy miképp viszonyultak a munkabeszüntetéshez. Volt, aki kategorikusan elutasította a részvételt, mert politikai meggyőződése elleni volt a kormánnyal szembeni akció. Volt, aki pontosan ezért vállalta a munkabeszüntetést, mert demonstrálhatta ellenérzését a kormánnyal szemben, ráadásul most nem egy ellenzéki politikai párt felhívására, hanem egy pártoktól független szakszervezeti megmozdulás keretében. Ezek a kollégák a sztrájkhoz nem úgy álltak hozzá, hogy ez az akció a munkaharc szokásos formája, sokkal inkább politikai meggyőződésük kifejezésének eszközt akarták látni benne. És persze volt a csendes többség, amely bízva a tisztségviselők (sztrájkbizottság) helyes helyzetértékelésében, elfogadta a felhívást.

Említeni kell még azt a - közalkalmazotti létszámhoz viszonyított - nagy többséget, amely nem politikai, ideológiai okokból, hanem valami más miatt nem csatlakozott. Vajon miért? Tényleg az állásukat féltették? Nem hittek - már régen nem hisznek - a szakszervezeteknek? Nem hittek a szakszervezetek összefogásának erejében, mert arra gondoltak, hogy összefogás csak ott és addig van, míg a konföderáció és ágazati vezetők a MOM Művelődési Ház színpadán szoroson egymás mellett állnak? Vagy tényleg annyira elfásultak az emberek, hogy saját érdekeikért sem hajlandók semmit sem tenni?

A konkrét eset túlmutat önmagán, és nem kerülhetjük meg annak a fáradtságát, hogy szembenézzünk néhány dologgal. Ez vonatkozik a konföderációra, az ágazati szakszervezetekre, a konföderációk egymással és az ágazati szakszervezetek saját konföderációjukhoz való viszonyára.

Meggyőződésem, hogy a PSZ sem kerülheti meg a kritikus elemző értékelését ennek az akciónak, amelyből le kell vonni a tanulságokat. A szakszervezeti mozgalomban holnapról egy új fejezet kell hogy elkezdődjön. A február 21-i sztrájk előkészítése, szervezése, majd lefújása felszínre hozott egy csomó olyan dolgot a szakszervezetben belül, amiről tudunk, hogy látens módon jelen van, de nem volt időnk (bátorságunk?) szembenézni vele.

Galló Istvánné,

a PSZ fővárosi titkára, az Országos Vezetőség tagja

HAZAI ÉS EURÓPAI MOZAIK

Osztálylétszám: legalább 15 fő

Ha nincs meg a nyolc osztály, társulnia kell az iskolának

Csak tagiskolaként működhetnek 2008-tól a nyolc évfolyamnál kevesebbet indító általános iskolák. Ha egy intézmény mégsem tud társulni, egyedi elbírálás alapján kaphat "felmentést".

"Már három önkormányzat tartja fenn az iskolát, nem tudunk tovább társulni." "Nincs a közelben olyan iskola, amelyhez társulhatnánk." "A gyermeklétszám folyamatosan nő a településen." Ilyen indoklásokkal kért engedélyt a további önálló működésre immár 306 általános iskola az Oktatási Hivatal Országos Közzoktatási Értékelési és Vizsgaközpontjától (OKÉV).

A közzoktatási törvény tavalyi módosítása szerint az általános iskolának nyolc évfolyama van. E pofonegyszerű tételből azonban bonyolult helyzetek adódnak. Nyolcnál kevesebb évfolyammal nem működhet majd iskola. Márpedig a legtöbb kistélepülésen csak alsó tagozat van, felső nincs, tehát nem lehet meg a nyolc osztályuk. Társulniuk kell egy másik iskolával, ahol van felső is.

További kérdés, hogy mi számít évfolyamnak. A 7. és a 8. évfolyamot ugyanis csak akkor lehet figyelembe venni, ha a létszám eléri a törvényben előírt maximális osztálylétszám felét, vagyis legalább 15 tanuló van. Ha nincs, akkor szintén társulni kell. Azt egyelőre nem lehet tudni, hogy mindez hány iskolát érint.

A tagiskolává válás korántsem jelenti azt, hogy az iskolaépület bezárják. Az önkormányzatok megállapodhatnak például abban, hogy az egyik településen működik az alsó, a másikon a felső tagozat. Megoldás lehet az is, hogy mindkét településen helyben marad mind a 8 évfolyam, de az egyik intézmény a tagiskola, a másik pedig a székhely lesz. Ebben az esetben az önkormányzatoknak közösen kell foglalkoztatniuk a tanárokat, így megeshet, hogy a tanároknak ingázniuk kell. Megoldás az is, hogy több település egy 8 évfolyamos iskolát tart fenn, és oda utazik minden diák (és tanár): ebben az esetben a többi település iskoláit bezárják. Az esetleges társulás formájáról az önkormányzatok döntenek: az átalakulásról 2008. augusztus 31-ig kell gondoskodniuk.

Előfordul, hogy egy iskola már több tagintézményből áll, így nincs lehetősége további társulásra, bár nincs meg a szükséges létszám. Akadály lehet, ha a diákok utaztatása megoldhatatlan. Ezekben az esetekben "felmentést" lehetett kérni, de ennek a határideje már lejárt.

- A kérelmezők többsége a fenti okokra hivatkozik - mondja *Tellné Horváth Zsuzsa*, az Oktatási Hivatal OKÉV-vezetőhelyettese. Arra is akad példa, hogy a 7. és a 8. évfolyamokon nincs meg ugyan az előírt létszám, az utánpótlás azonban megvan, hiszen a 4. és a 5. osztályokba 25-25 diák jár. Ezek az iskolák várhatóan engedélyt kapnak a további önálló működésre. Arra azonban hiába hivatkoznak az iskolák - mint tette egyikük -, hogy az intézmény infrastruktúrája minden tekintetben megfelel a jogszabályban előírtaknak, van tornaterme, informatikai szaktanterme, nyelvi laborja, sőt, színpada is. Ha egyszer nincs elég gyerek, akit taníthatnának, nagy valószínűséggel nem kapnak engedélyt az önálló működésre - közölte *Tellné Horváth Zsuzsa*.

Az iskola nyilván nem véletlenül hivatkozott a kiváló felszereltségre. Az oktatási kormányzat ugyanis éppen azért hozta a fenti szabályokat, hogy a kistélepülések diákjai is ugyanolyan jó körülmények között tanulhassanak, mint nagyvárosi társaik. Vagyis álljon rendelkezésükre megfelelő létszámú szaktanár, legyenek jól felszerelt tantermeik és tornatermeik, és járhassanak kedvük szerint szakkörökre. Ezeket a feltételeket ugyanis a legtöbb kisiskola nem tudja teljesíteni.

Elemi menekülőutak: egyforintos telek, roma nyelvóra nem romáknak

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Tiszajenő általános iskolájának nyolc osztályába 134 tanuló jár: közülük az első és a harmadik osztályosok vannak a legkevesebben, tizenegy-tizenketten. *Vágó Bélától*, az intézmény igazgatójától megtudtuk: most készítenek elő egy mikrotársulási formát az egyik szomszéd településsel, mert ha közös igazgatás alá vonják az iskolákat, a tanulói létszámokra kedvezményt kapnak, s az intézmény működését is magasabb összeggel támogatja az állam. A tanulóknak nem kellene utazniuk, helyben oldanák meg az oktatást, legfeljebb a pedagógusok ingáznának.

Nemrégiben Tiszajenőn is felvetették a képviselők, hogy ösztönöznük kellene több gyermeket nevelő nagycsaládosok betelepülését a faluba. Erre öt-hat üresen álló önkormányzati bérlakás is rendelkezésre áll. Emellett itt is elindítanák az "egyforintos" telekakiót, vagyis e jelképes összegért építési területet adnának a jelentkezőknek.

Az osztálylétszámokhoz kötött csoportnormatíva az aprófalvas Baranyában tucatnyi iskola fennmaradását veszélyezteti. Az 540 lelkes Kémes községben *Blasszauer József* igazgató elmondta, hogy az öt falu által fenntartott intézményben jelenleg 103 gyerek tanul. Jövőre - várhatóan - 116 diákot íratnak be a kémesi iskolába, ám ez is kevés ahhoz, hogy az állami normatíva elegendő legyen a működtetéshez. Ezért a fenntartó önkormányzatok tanulónként 80-90 ezer forintot áldoznak az iskolára. A csoportnormatíva bevezetése viszont azzal fenyeget, hogy tízmillióval csökken az iskola állami támogatása, ugyanis a 6. és a 7. osztályba az előírt tizenöt gyerek helyett csak 9, illetve 10 jár majd. Ennek ellenére úgy látszik: a csoportnormatíva negatív hatását sikerül kivédeni, mivel Kémesen 2005-ben roma etnikai program indult négy osztályban. A kisebbségi törvény kimondja, hogy ha nyolc szülő kéri az etnikai oktatást, akkor azt biztosítani kell a gyerekeknek. A kémesi iskola diákjainak csaknem fele roma származású, ám az etnikai programban való részvételt - vagyis a beás nyelv és a cigány népismeret tanulását - sok nem roma gyerek is vállalta.

Varga Dóra

Stratégiát váltanak a szakszervezetek

Magyarországon az emberek csalódtak a demokratikus intézményekben, és ezek sorába tartoznak a szakszervezetek is - állapította meg az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) hazánkban tárgyaló főtájkára. *John Monks* szerint az érdekvédelmi szervezeteknek offenzívába kell lendülniük, s fel kell hagyniuk XIX. századi módszereikkel.

Nemcsak a magyarokat sújtja a reálkeresetek növekedésének lassulása, a munkaidő növekedésének tendenciája, a piac korlátlan uralma, Európa-szerte ez tapasztalható - mondta egy sajtóbeszélgetésen a főtájkár. *John Monks* azért érkezett egynapos látogatásra Budapestre, hogy megismertesse a hazai szakszervezetekkel azt az új stratégiát, amelyet a munkavállalói kiszolgáltatottság megfékezésére dolgoztak ki. A programot az ETUC nyári, lisszaboni kongresszusán véglegesítik a tagszervezetek, közöttük a hat magyar konföderáció. A főtájkár szerint a szakszervezeteknek el kell felejtetniük a XIX. századi, elavult módszereket, fel kell hagyniuk a védekezés stratégiájával, offenzívába kell lendülniük, hogy Európa "szociálisabb" legyen. Sürgető feladat a fiatalok megnyerése az érdekvédelmi munkának, a toborzást a magán szolgáltató szférára is ki kell terjeszteni. Az Európai Unió folyamatos bővülése is kihívást állít a szakszervezetek elé, szolidárisabb viselkedésre kell rábírnuk tagjaikat a "vándorló munkaerő" problémáival szemben, hogy ne kezeljék őket másodrendű állampolgárokként, kapjanak méltányos elbánást, megfelelő bért.

A szakszervezeti vezetőkkel folytatott egyeztetésről beszámolva az ETUC irányítója azt mondta: nagyra értékeli mindazt, amit a munkavállalói érdekvédelmi szervezetek tesznek a magyarországi szociális párbeszéd erősítéséért, a demokrácia érvényesüléséért. Szerinte mindez különösen fontos volt abban a légkörben, amely a miniszterelnök megjegyzései következtében alakult ki tavaly ősszel az országban.

A főtájkár hozzáfűzte, hogy a hazai érdekvédők arról tájékoztatták: súlyos problémák vannak a jogalkotás és a jogalkalmazás környékén a munka világában. Magyarország az uniós jogszabályokat átültette ugyan, de a jog alkalmazásában "lyukak tátonganak". Példaként elhangzott, hogy a munkügyi perek és az alkotmánybíróági beadványok tárgyalásai indokolatlanul elhúzódnak.

Az újságírók felvetésére, hogy mélyponton van a magyar szakszervezetek társadalmi elfogadottsága, az ETUC vezetője úgy reagált: az európai felmérésekben a szakszervezeti vezetők általában jól szerepelnek, a legtöbb országban pozitív az érdekvédők megítélése - jobb, mint az újságíróké. Jegyezte meg némi éllel. Magyarország különösen az elmúlt választások óta sok politikai problémát, válságot élt át. Az emberek csalódtak a demokráciában, a demokratikus intézményekben. Ezek sorába tartoznak a szakszervezetek is, és ez aggasztó - tette hozzá *Monks*.

Kun J. Erzsébet

KI KICSODA A PSZ ORSZÁGOS VEZETŐSÉGÉBEN?

Szakszervezetünk Elnökségének tagjait már korábban bemutattuk. Hagyományainkat folytatva, a Pedagógusok Lapja által nyújtott lehetőségeket kihasználva egy-egy riport keretében a PSZ országos bizottságainak, tagozatainak elnökeit és regionális vezetőit vesszük sorra. Ezúttal Udvardy Bélát szólaltatjuk meg, aki 1949. szeptember 9-én született Szőnyben. Pedagógusdiplomáját a Kaposvári Tanítóképző Főiskolán, illetve a Pécsi Tanárképző Főiskola testnevelő szakán szerezte. A móri Petőfi Sándor Általános Iskola testnevelő tanára, a PSZ Fejér megyei titkára és közép-dunántúli regionális vezetője. 1968 óta tagja szakszervezetünknek. 1989 óta PSZ-tisztségviselő, 2001 óta tagja az országos vezetőségnek.

– **A szülői ház, az iskola többnyire meghatározzák pályánkat, életünket. Milyen útravalót kapott szüleitől, iskoláitól, tanáraitól, milyen élmények, milyen hatások játszottak szerepet abban, hogy a pedagógusok, az oktatás érdekeiért következetesen kiálló szakszervezeti vezető lett?**

– Azt szoktam mondani, hogy genetikailag kódolt tanító vagyok, hiszen ha csak a vastagabb ágakat nézem családom fáján, anyai ágon üknagyapám volt Tarczy Lajos, aki kora egyik legkiválóbb tudós tanára volt. Nem egy híres ember került ki tanítványaként a pápai iskolából, a legismertebbek: Jókai, Petőfi, Orlay, Eötvös Károly. Pedagógiai módszereivel, sok új, addig ismeretlen dolgot honosított meg, ezek közül számomra az egyik legkedvesebb megállapítása, hogy „a szellemi képzettségnek a testi fejlesztéssel összhangban kell lennie és egyiket a másik rovására elhanyagolni nem lehet”.

Anyai nagyapám, Nemcsik Béla – akitől talán a közösségi vénát örököltem – nem csak az iskolát igazgatta (kántor, tűzoltóparancsnok, „színidirektor” volt Hetényen), hanem alapítója, kezdeményezője volt a pedagógus körustalálkozóknak és a pedagógus vendégotthon létrehozásának is. Nekem egy mondása cseng a fülemben: „Ahhoz nem kell diploma, hogy megtudjuk, hogy egy tanuló mit nem tud”.

Édesapám, Udvardy Gyula, ahol csak élt, szolgálta a közösséget. Iskolaigazgatói munkája mellett mozik és kultúrthont vezetett, óraadó volt más iskolákban, hiszen öt gyermekét nem volt egyszerű eltartani, felnevelni. Kiváló prédikátor, szónok volt; gyönyörűen énekelt és hegedült. Azt mondják, hogy még a katolikusok is elmentek az istentiszteletre, ha ő prédikált. 9 éves voltam, amikor eltávozott az élők sorából. Zsuzsanna nővérem a komáromi gyerekvárosban volt egy kihelyezett, hátrányos, túlkoros gyerekek iskolájának vezetője. 55 évesen hunyt el. Sajnos számomra mind hárman nagyon korán elmentek az égi iskolába tanítani. De vannak még vékonyabb ágak is családfánkban, unokahúgom, Radványi Éva Pápán, Andrea lányom Mórton tanít. Röviden ennyit az elmúlt közel 200 évről.

Nagyon sokat köszönhetek tanárainknak, mert ma úgy érzem, hogy az oktatáson kívül példát is adtak akár az általános iskolában, akár a főiskolán. A tanítóképzőt Kaposváron végeztem és igazán kegyes volt hozzám a sors, hogy a szakma legkiválóbbjai tanítottak, olyanok, akiknek tankönyveiből ismertük meg hivatásunk mesterfogásait. Nekik soha nem az volt a fontos, hogy saját gondolataikat hallják vissza, hanem az, hogy mit építettünk magunkba, hogyan tudjuk alkalmazni a tudásukat.

– **Helyi és megyei szakszervezeti vezetőként milyen tapasztalatokat szerzett az érdekegyeztetés működése, eredményessége tekintetében? A közoktatási intézmények fenntartásának általános gondjai milyen sajátos problémákat okoznak Fejér megyében?**

– Meggyőződésem, hogy mindig figyelembe kell venni a lehetőségeket, nem lehet a valóságtól elrugaskodni, irreális igényekkel előállni. Minden önkormányzat vezetősége csak akkor tud helyesen dönteni, ha megfelelő információhoz juttatjuk őket. Az önkormányzati képviselők többsége nem a jövőt nézi, nem érzi és érti a humán ágazat fontosságát, csak a magánéleti gazdasági tapasztalatát vetíti az oktatásba, kultúrába, művészetbe. Nekik nem lehet meggyőző érveket mondani, mert nem tudják felfogni ezeket. Nem tudja, hogy mi van a kezében, nem érzi a felelősségének súlyát. Jellemző példa, amikor az oktatásra fordított pénzt a belőle felépíthető járda hosszával méri össze?! Az intézmények

fenntartásának a legnagyobb gondja a finanszírozásban rejlik. A kistélepléseken nem maradt annyi plusz bevétel, hogy a központi normatívát kellő mértékben kiegészíthetnék. Működnek iskolatársulások, de ezek csak a kezdeti lépések. Időben el kellene kezdeni a kistérségi iskolaközpontok kiépítését és ennek feltételeit is meg kell teremteni. Nem tudom elfogadni, hogy a gyereklétszámcsökkenést minden elemzés nélkül, mint egyetlen tényezőt vesszük figyelembe. Látjuk és tapasztaljuk, hogy mennyire megváltozott körülöttünk a világ. Ha egy gyermek felnőtté válásáig kiszámítanánk a ráfordított költségeket, bebizonyosodna, hogy a hatékony oktatási-nevelési rendszer sokkal olcsóbb, mint az a költség, amit gyógykezelésre (pszichológus, logopédus, pszíhiáter, orvos, drog-, alkoholelvonók) fegyintézetekre és a deviancia miatti károk megtérítésére fordít a társadalom.

– **Viszonylag újkeletűek a PSZ regionális szerveződései. E tekintetben hogyan működik, milyen feladatokat lát el a közép-dunántúli regionális szervezet?**

– Mondhatom, a bölcsődénél tartunk. A mászából most kezdünk felállni. Tulajdonképpen most találjuk ki és építjük fel a PSZ regionális szervezetét. El kell kezdeni minél előbb a feladatok, szerepkörök és az egész szakszervezeti felépítményrendszer kidolgozását e tekintetben is, mert az élet, a gyakorlat ugyanúgy, mint a kistérségeket, kikényszeríti a társadalmi szervezetekből. Ha a viszonyokat, hatásköröket nézzük, minden csak kialakulóban van. Mind az államigazgatás, mind a fentartók, mint a munkáltatók tekintetében. A három megye, a négy megyei jogú város nem kis falat a közép-dunántúli régióban. Megállapodtunk az érintett megyei és városi tisztségviselőkkel, hogy ahol valamilyen regionális PSZ-t is érintő központi alakul, bármelyik megyeszékhelyen, ha rajtunk áll, az ott dolgozó tisztségviselőket delegáljuk. Gondolkozunk még közös fórumokon, regionális képzéseken, sok munkánk lesz még ezen a területen.

– **Melyek érdekvédelmi munkájának a legfontosabb helyi, területi és országos tanulságai? Hogyan ítéli meg a szakszervezeti munka jelenlegi lehetőségeit, jövőjét? Milyen módon, milyen irányban fejlesztené tovább a PSZ tevékenységét?**

– A jelenlegi szakszervezeti szövetségek munkakapcsolatának teljes újragondolása szükséges. Rá kellene ébredni a magyar szakszervezeteknek, hogy csak együtt tudjuk a munkavállalók érdekeit eredményesen, hatékonyan képviselni. Vége kell hogy legyen az ágazati „sovinizmus” idejének. Különösen, ha egy ágazat hétfejű és kilencfelé fújja a tüzet úgy, hogy magát is megpörzsöli. Az igaz, hogy a PSZ ma a legnagyobb taglétszámú ágazati szervezet, de ez a nagyság sokszor gátja a reagálási képességnek. A közelgő kongresszusnak feladata kell hogy legyen az alapszabály újragondolása, kiemelten a szervezeti felépítésre, kis térségek, iskolatársulások, régiók tekintetében. A humánszférában működő szakszervezetek együtt dolgozásának kereteit, szövetségi megállapodásait is ki kell alakítani. A legfontosabb az egységes szolidaritási törvény megalkotása lenne. Ehhez most nagyon jó alapot szolgál az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság tapasztalatainak feldolgozása. Lélekemelő volt a december 15-i együtt dobbanásunkat kifejező rendezvényünk. Tényleg teljesült az az álmom: együtt lépünk, egymásért küzdünk. Nagygyűlést már tudunk rendezni, de a folyamatok végiggondolására is szükség van. Hiszem, hogy ez az összefogás nem egy alkalomra szól, mert a magyar szakszervezeteknek nincs más alternatívájuk a hatékony érdekérvényesítésre.

ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉGEK PSZ-TAGOKNAK

Balatonboglár

(8630 Balatonboglár, Fiumei u. 16.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: előszezon: május 15–június 30., utószezon: aug. 21–sept. 15. Főszezon: július 2–9., 9–16., 16–23., 23–30., július 30-tól augusztus 6., 6–13., 13–20.

Étkezési lehetőségek: saját szervezésben, teakonyha, hűtő, közeli étteremben kedvezményes előfizetéssel.

Az igénybevétel költségei: főszezonban PSZ-tagoknak 3.000 Ft/fő/nap + idegenforgalmi adó 300 Ft/fő/nap; elő- és utószezonban 2.600 Ft/fő/nap; elő- és utószezonban iskolás csoportoknak 1.500 Ft/fő/nap. Gyermekkedvezmény nincs, üdülési csekket nem tudunk elfogadni.

A jelentkezés módja, lehetőségei: 2007. május 30-ig, PSZ Országos Iroda (1068 Budapest, Városligeti fasor 10. T/F: 342-7766, e-mail: psz@enternet.hu) Jelentkezési lap letölthető a www.pedagogusok.hu honlapról. Az igénylés (mely postán, faxon és e-mailen is küldhető) megérkezése után, csekket küldünk. A befizetésről szóló csekk megérkezése után küldjük a visszaigazolást az üdülés igénybevételére. Az üdülő elérhetősége: tel.: 06 (85) 351-852; Mányok János üdülővezető: 06 (30) 389-1230.

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 10 háromágyas, 6 négyágyas szoba. *Az üdülő felszereltsége, komfortozata:* összkomfortos, valamennyi egységhez önálló fürdőszoba és tv-készülék.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: az üdülő közvetlenül a Balaton partján fekszik, saját strandja van, közel a hajóállomáshoz, a vasútállomáshoz. BB centrum a bor- és pezsgőkedvelők számára.

Pomorje

(a Fekete-tenger partján, Burgastól kb. 20 km-re)

Az üdülő igénybevételének időszaka: bármely időszakban, nincs kötött turnus.

Étkezési lehetőségek: svédasztalos reggeli, ebéd-előfizetés, amelynek ára 3 euró (nem kötelező).

Az igénybevétel költségei PSZ-tagoknak: VII.–VIII. hónapban: 20 euró/éjszaka, VI.–IX. hónapban: 18 euró/éjszaka, ami magában foglalja a svédasztalos reggelit. Gyermekkedvezmény: 12 év alatt 50%. Fizetés a PSZ pénztárában, forintban történik.

Utazás egyéni szervezésben. Gyakori és olcsó repülőjegyek kaphatók. Burgaszig repülőve lehet utazni, onnan busz viszi a szállodába a vendégeket. (Budapestől Pomorje kb. 1200 km.) Lehetőleg délelőtt folyamán kell érkezni. Orosz, német, angol nyelv használata hasznos.

A jelentkezés módja, lehetőségei: 2007. május 30-ig, PSZ Országos Iroda, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. T/F: 342-7766, e-mail: psz@enternet.hu. A jelentkezési lap letölthető a www.pedagogusok.hu honlapról. Az igénylés 1 hónappal az indulás előtt postán, faxon és e-mailen küldhető a PSZ Országos Irodájához.

A vendégek elhelyezése: 2-3 fős szobákban.

Az üdülő felszereltsége, komfortozata: háromcsillagos szálloda, amely a Fekete-tenger egy kis szigetén fekszik.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: uszoda, wellness, sárpakolás, ásványvízforrás.

Balatonföldvár

(HOTEL Família Kiss, 8630 Balatonföldvár, Báthory u. 40.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: egész évben pihenésre és konferenciák rendezésére is alkalmas. Főszezon turnusok: július 2–9., 9–16., 16–23., 23–30., július 30-tól augusztus 6., 6–13., 13–20.

Étkezési lehetőségek: félpanziós ellátás (svédasztalos reggeli és vacsora)

Az igénybevétel költségei: PSZ-tagoknak szállás és étkezés 5 050 Ft/fő/nap + idegenforgalmi adó 300 Ft/fő/nap. **Üdülési csekket is elfogadnak.** Gyermek számára 10 éves korig pótágyon ingyenes, 11-15 éves korig pótágyon 50%-os kedvezmény. 16 éves kortól 30%. **Pótágy 30%-os kedvezménnyel felnőtteknek is.**

A jelentkezés módja, lehetőségei: üdülő - 06 (84) 340-224; Kiss Adrienn - 06 (30) 969-5979; Kiss Tibor - 06 (30) 936-6600; e-mail: piknik@piknik.hu. PSZ-tagkártya száma szükséges!

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 2-3 ágyas szobák, összesen 130 férőhely. *Az üdülő felszereltsége, komfortozata:* háromcsillagos szállodai minőség, valamennyi egységhez fürdőszoba és tv-készülék, lift.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: az üdülőhotel közvetlenül a balatonföldvári Keleti Strand mellett fekszik, közel a Köröshegyi pincékhez, ménestelephez, a szántódi révhez, hajókirándulás Tihanyba.

Hévíz

(8380 Hévíz, Jókai u. 12.)

Az üdülő igénybevételének időszaka: minden év március elejétől következő év január elejéig főszezonban 1 és 2 hetes, főszezonon kívül nincs turnus-hoz kötvé az igénybevételi lehetőség.

Étkezési lehetőségek: önálló vagy előfizetéses lehetőség a hévízi kórház éttermében.

Az igénybevétel költségei: A térítési díjakat az igénybevett éjszakákra kell fizetni. A PSZ-tagoknak és családtagjainak kedvezőbb a térítési díj: elő- és utószezonban 1 700 Ft/fő/éj; főszezonban 2 200 Ft/fő/éj; manzárdban 1 700 Ft/fő/éj. Nem PSZ-tagoknak elő- és utószezonban 2 200 Ft/fő/éj; főszezonban 2 700 Ft/fő/éj, manzárdban 1 700 Ft/fő/éj. Idegenforgalmi adó: 345 Ft/fő/éjszaka, mely a helyszínen fizetendő. Mentés az adó alól: 18 éven aluli gyermek, 70 év feletti beutalt.

A jelentkezés módja, lehetőségei: PSZ Veszprém Megyei Képviselő, 8200 Veszprém, Budapest út 8. Tel. és fax: 06/88/327-978, e-mail: pedszakszvp@invitel.hu

Az üdülő befogadóképessége, a vendégek elhelyezése: 4x2 ágyas szoba (télén is) 2x2 ágyas szoba a manzárdban, 1x3 ágyas szoba a manzárdban.

Az üdülő felszereltsége, komfortozata: a szobákban hideg-melegvízes mosdók vannak, fürdőszobák és WC-k szintenként (2-2) a folyosókról nyílnak, edényekkel felszerelt konyha, mikrohullámú sütők, hűtőszekrények, a társalgóban televíziók állnak a beutaltak rendelkezésére.

A pihenés, a szabadidő eltöltésének lehetőségei: a hévízi gyógyfürdő szolgáltatásainak igénybevétele, kirándulás Egregybe, a hangulatos vendégfogadókkal tarkított szőlőhegyre, Keszthelyre és környékére.

A HOTEL BENCZÚR, HOTEL PEDAGÓGUS VENDÉGOTTHON - több, mint szálloda

1068 Budapest, Benczúr u. 35. T: 4795-650; 4795-666. Fax: 3421-558.

E-mail: hotel@hotelbenczur.hu; internet: www.hotelbenczur.hu

- » Kellemes, nyugodt környezet: a Terézváros diplomatanegyedében, közel a Városligethez, árnyas zöldövezetben. Konferenciák, egyéb rendezvények lebonyolítására alkalmas helyiségekkel, különtermekkel.
- » Háromcsillagos kategóriának megfelelő, magas színvonalú, komplex szállodai ellátás, bensőséges, családias hangulat. Kulturált éttermi szolgáltatás, jó konyha, bőséges és minőségi étel-italkínálat.

A Hotel Benczúr Pedagógus Vendégotthonában a szállodai szolgáltatást a PSZ-tagok, valamint a velük együtt érkező házastársak és gyermekek a tagkártya felmutatásával kedvezményes, önköltséges áron vehetik igénybe az alábbiak szerint:

1 férőhely 3 ágyas zuhanyozós szobában **3500 Ft** 2 ágyas zuhanyozós szoba **8500 Ft**
1 ágyas zuhanyozós szoba **5500 Ft** 3 ágyas zuhanyozós szoba **10500 Ft**

Kedvezmény nélküli árak zuhanyozós szobákban elő- és utószezonban: egyágyas – 45 euró; kétágyas – 60 euró; háromágyas – 70 euró. Főszezonban: egyágyas – 70 euró; kétágyas – 80 euró; háromágyas – 90 euró.

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózza a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csoportba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondfajnkra, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZAVA

(2007. II. 10.)

Tárgyalnak még a bérekről

Noha hétfőn újabb tárgyalásra készülnek a kormány és a közszolgálati sztrájkbizottság képviselői a bérmegállapodás érdekében, a Pedagógusok Szakszervezete egyelőre nem mond le az aláírásgyűjtésről és arról, hogy részt vegyen a tervezett közszolgálati figyelmeztető sztrájkban. Erről beszélt lapunknak *Varga László*, a PSZ elnöke. Mint mondta, a népi kezdeményezéshez szükséges aláírásgyűjtő íveket már benyújtották az Országos Választási Bizottsághoz, és a hitelesítés után legkevesebb 50 ezer aláírást kell összegyűjteni, hogy a parlament napirendre tűzze a kérdést. Mint mondta, erre most azért volt szükség, mert időigényes, csaknem másfél hónapos folyamatról van szó, ám ha közben létrejön az egyezség, nem indítják el az aláírással gyűjtését.

Hasonló helyzetben van a PSZ a február 21-ére tervezett kétórás közszolgálati figyelmeztető sztrájkjal, amelyhez ugyan csatlakoztak, de a munkabeszüntetést csak eredménytelen béralku esetén tartják meg. (...)

(2007. II. 15.)

Összevonják a szakiskolákat

Tiltakoznak a pedagógus-szakszervezetek

Szakszervezetek a szakképzésért címmel tartott tiltakozó demonstrációt a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) a budapesti szakképző intézmények tervezett átszervezése, illetve bezárása ellen a főpolgármesteri hivatal előtt. A szervezők szerint csaknem háromrezen csatlakoztak a demonstrációhoz és az iskolabezárások leállítását követelték. A résztvevők petíciót adtak át *John Emesének*, a fővárosi oktatási bizottság alelnökének. A PSZ budapesti szakoktatási érdekképviselet elnöke, *Jurcsó Istvánné* lapunknak elmondta: szakmai alapon történő változásokra van szükség, egyelőre azonban egyetlen megvalósíthatósági tanulmányt nem láttak, sőt érdemi egyeztetés sem történt az érdekvédelmi szervezetekkel.

(2007. II. 22.)

Béren kívüli feszültségek az oktatásban

Kedvezőbb helyzetet teremt az eddiginél az oktatásban dolgozók részére is a kormány és az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság bérmegállapodása – közölte tegnapi sajtótájékoztatóján *Varga László*, a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) elnöke. Bár bizonytalanságot rejt magában, hogy egyes pontjai a konvergencia-program sikeréhez kötődnek. Számításai szerint a pedagógusok keresete nyártól – változatlan illetményrendszer esetén – 8,3 százalékkal emelkedik, ami 9 500–18 400 forintos növekményt jelent. (...)

MAGYAR NEMZET

(2007. III. 2.)

Tizenkilenc szakiskola végnapjai

Többórás vita után kizárólag az MSZP–SZDSZ-es koalíció szavazataival fogadta el tegnapi ülésén a Fővárosi Közgyűlés 19 szakiskola bezárását. (...) A fővárosi képviselők a közgyűlés épülete előtt iskolájukért tüntető több száz pedagógus, diák és szülő gyűjtésére érkeztek a tanácskozássra, amelyen *Pécsi Ágnes*, a Lengyel Gyula Kereskedelmi Szakközépiskola PSZ-titkára, korábban éhségstrájkoló tanára azt kérte a politikusoktól, hogy halasszák el a szakma, a szakszervezetek és a ellenzék által is megalapozatlannak, előkészítetlennek tartott döntést.

A felhívás ellenére a balliberális többség visszavonta a közgyűlés elfogadott korábbi határozatát, amely szerint csak július vége után határoznak az iskolák átszervezéséről. Ebben az esetben ugyanis

csak a 2008-2009-es tanévtől lehetett volna életbe léptetni a változásokat. (...)

NÉPSZABADSÁG

(2006. II. 12.)

Aláírásokat gyűjtenének a pedagógusok

Aláírásgyűjtési akcióba kezd a Pedagógusok Szakszervezete, ha a közszféra sztrájkbizottsága nem jut eredményre a kormányval folytatott bértárgyalásokon. A szakszervezet 2001-ben már indított egy hasonló kezdeményezést, s 200 ezer aláírást gyűlt össze. Akkor ugyanis a minimálbér drasztikus emelését nem követte a bértábla elemeinek növelése. 2002-ben az arányok helyreállították, most azonban ismét kezdenek összezsúszni.

(2007. II. 22.)

Nem múlt el a sztrájkveszély

(...) A sztrájkhangulat ugyanis – tapasztalataik szerint – nem múlt el a közszférában megkötött, a PDSZ szerint cinikus bérmegállapodással.

A PSZ elnöke, *Varga László* szerint érthetetlen az „ellenszakszervezet” kritikája, hiszen képviselői is részt vettek az egyezséget előkészítő tárgyalásokon, és felhatalmazták a több mint harminc ágazati szakszervezet által létrehozott egységes közszolgálati sztrájkbizottság vezetőjét a megállapodás aláírására. (...)

BLIKK

(2007. III. 2.)

Elbuktak!

(...) – Nem tudom, mit tehetünk, hol lehet megvetozni a döntést – mondta *Farkas Nelly*, a Kossuth Zsuzsa Szakiskola igazgatója. – A következő tanévtől két évig összevonva működünk a Raoul Wallenberg iskolával, utána egy oktatási intézet él tovább.

A Pedagógusok Szakszervezete szerint a döntés elkapkodott és jogilag is támadható. Az iskolák kihasználtságát és felszereltségét vizsgáló tanulmányok tévesek. Most 600-700 pedagógus és technikai dolgozó marad munka nélkül.

KÖZNEVELÉS

(2007. II. 23.)

„Vitatjuk a leépítést megalapozó statisztikát”

(...) Miért nem gondolnak arra, hogy az oktatás-nevelés a legjobban megtérülő hosszú távú befektetés és közös jövőnk biztos záloga?

A sajtótájékoztatóra szóló meghívóban szereplő fenti kérdésekre *Varga László*, a szakszervezet elnöke kereste a választ. Elmondta, hogy az átalakítási kezdeményezések szinte kizárólag pénzügyi szempontúak, a helyi költségvetések megalkotásakor olyan struktúraváltás megy végbe, amelynek nem szakmai, hanem finanszírozási okai vannak. Az átalakítás melletti egyik legfőbb érv a gyereklétszám-csökkenés, a tanár- és diáklétszám egymáshoz viszonyított arányának a megváltozása. (...)

– A közalkalmazotti bértábla egyre nagyobb bértétele marad a minimálbér körül. A bérek emeléséért országos népi kezdeményezést indítunk. A kezdeményezést már bejelentettük az Országos Választási Bizottságnál – jelentette be *Árok Antal*, a PSZ alelnöke.

A népi kezdeményezésen kívül várható még demonstrációk Budapesten a fővárosi szakképzés átalakításával kapcsolatban, illetve egységes közszolgálati sztrájkra is készülnek. *Árok Antal* arra kérte a szakszervezet tagjait, hogy akár lesz sztrájk, akár nem, minden intézményben alakuljanak olyan fórumok, ahol a kollégák összegzik a problémáikat.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2007. II. 17.)

Nyomorúságos helyzetben...

(...) – Azt szeretnénk elérni, hogy a döntéshozók végre felfigyeljenek a közszféra nyomorúságos helyzetére – fogalmazott *Bodolay Zoltán*, a Pedagógusok Szakszervezete megyei elnöke. – Az Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottság február 21-ére, a munkakezdéstől számított két órára hirdette meg a munkabeszüntetést. Az eddigi felmérések szerint a megye pedagógusai körében 60-70 százalékos a sztrájkhajlandóság, de olyan intézmény is van, ahol mindenki sztrájkol. Ilyenek például a Meződkövesd oktatási intézményei, a putnoki Péczeli Általános Iskola nevelői, vagy az edelényi és novajidrányi általános iskolák pedagógusai.

PETŐFI NÉPE

(2007. II. 19.)

Tanórák helyett sztrájk

(...) A Pedagógusok Szakszervezete Bács-Kiskun Megyei Szövetségének vezetőjét a helyi feszültségről kérdeztük. *Hartyányi Sándorné* elmondta: a megyei oktatási intézménynek többsége jelezte részvételi szándékát. Kecskeméten az arány magas, majdnem 90 százalék.

A megye többi részén körülbelül 40 százalékos a résztvevő intézmények aránya – mondta a szakszervezeti vezető, majd hozzátette: a résztvevő iskolák munkaközösségeinek átlagosan 70 százaléka jelezte részvételi szándékát. A megyei önkormányzat intézményeiben sztrájkoló tanárok a munkáltató ígérete alapján nem szenvednek anyagi hátrányt a kieső két óra miatt. A kecskeméti pénteken egyeztettek *Sárközy István* alpolgármesterrel, aki ugyanezt nekik is megígérte. (...)

24 ÓRA (Komárom-Esztergom megye)

(2007. II. 22.)

A bérnövekedés nem más, mint a 13. havi bér havi felosztása és megmentése

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) úgy véli, hogy nem kell ágazati sztrájkjal számolni, ám nem lehet teljesen kizárni ennek lehetőségét. *Árok Antal* alelnök elmondta: megmentették ugyan a 13. havi illetményt a megállapodással, de félt, hogy most éppen a juttatás elvonásának első lépései történnek meg. *Varga László* elnök szerint a problémák elsődleges megoldási módja a tárgyalás lehet, s ehhez tartják magukat. A PSZ elnöke szerint a sztrájkbizottság és a kormány megállapodása eredményre vezetett, ám gyenge pontja, hogy egyes elemek függenek a konvergencia-program sikerétől. Hozzátette: az ágazat átalakításának kizárólag szakmai alapon kell történnie.

ZALAI HÍRLAP

(2007. II. 21.)

Helyben elégedetlenek a bérmegállapodással

Ugyanis a 6,5 százalékos keresetemeléssel 2,5 százalék a múlt évi béremelések áthúzó hatása, a további 4,15 százalékos emelést pedig július elsejétől havonta 8,3 százalékos illetménykiegészítéssel valósítja meg a kormány. *Takácsné Barna Éva*, a Pedagógusok Szakszervezete Zala megyei és városi titkára elmondta: nem ilyen megállapodásra számítottak.

– Ez nem jelent tényleges béremelést, hiszen július egytől a következő évben esedékes a 13. havi illetményt hozzák előre – magyarázta a titkár. Mint hozzátette: valójában táblázatba foglalt bérfejlesztésre számítottak. A mostani megoldást nem tudják elfogadni, észrevételüket elküldték a kormányzattal megállapodott Egységes Közszolgálati Sztrájkbizottsághoz. Egyébként a mára tervezett kétórás sztrájkhoz Zalában az érintett intézmények több mint nyolcvan százaléka csatlakozott. (...)

Ötpárti megállapodás kábítószerügyben

Az MSZP Országgyűlési Képviselőcsoport ifjúsági szakcsoportjának kezdeményezése alapján a kábítószerügyi eseti bizottság felállításával kapcsolatos országgyűlési határozati javaslatot mind az öt parlamenti párt elfogadta, és közösen nyújtotta be 2007. február 19-én az Országgyűlésnek. *A parlamenti pártok javasolták, hogy a bizottság a lehető legrövidebb időn belül álljon fel és kezdje meg érdemi munkáját. A kábítószerügyi eseti bizottság feladata:*

- A Nemzeti stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására című dokumentumban megfogalmazott törekvések alapján a meghozott kormányzati intézkedések áttekintése;
- A nemzeti stratégiai program céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló kormányhatározat hatálybalépése óta elvégzett feladatok számbavétele;
- Az Európai Unió 2012-ig hatályban lévő, két fázisban végrehajtandó kábítószer-ellenes stratégiájából és akciótervből eredő javaslatok készítése az Országgyűlés, illetve a Kábítószerügyi Koordinációs Bizottság számára;
- Az iskolai drogmegelőzés helyzetének átvilágítása;
- A drogbetegtek ellátásért felelős intézményrendszer területi megoszlásának vizsgálata;
- A kábítószer-bűnüldözés helyzetének és a külső határok kábítószer-csempészet elleni védelmének értékelése az uniós kötelező joganyag, ill. a schengeni egyezmény előírásainak tükrében;
- A Kábítószerügyi Koordinációs Bizottsággal, illetve a benne részt vevő tárcákkal és intézményekkel, valamint a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumokkal való együttműködés és a kábítószerügyi civil szervezetekkel való kapcsolattartás.

A hónap névnapja: Zoltán

Eredete: sultan (török). Jelentése: uralkodó. Névnap: március 8., június 23. Változatok: nincsenek.

A honfoglalás előtt a magyarság évszázadokon át török nyelvű népek között élt. Az ebből a korból származó török nevek egy része méltóságnév. Ilyen az egyébként magyarosan hangzó Zoltán is. Az ótörök *sultan, soltan* szóból származik. Eredetileg sz-szel ejtették. Jelentése: uralkodó, fejedelem. A török császárokat csak a 15. századtól nevezték szultánnak. Zoltán, illetve Zolta volt a neve Árpád fejedelem ötödik fiának, aki azonban nem volt uralkodó, csak herceg. A név a 14. századig ritkán ugyan, de előfordult, majd hosszú évszázadokra eltűnt. A reformkor idején, a nemzeti romantika korában vált ismét népszerűvé.

Zoltán képes és hajlandó nagy erőfeszítésekre az életben, ám amikor a céljait, az útját keresi, a legkisebb ellenállás irányában halad. Fiatalon lelkes, agilis, majd egyre inkább elkenyvesedik. Szerencsés esetben egy nagy neki-rugaszkodás után már csak élveznie kell a fáradozás gyümölcsét, ám nagyon elkedvetleníti, ha másképp alakul a helyzet. Nem tud veszíteni, a kudarcok mindinkább felőrlik motivációját, erejét. Domináns típus, már gyerekkorában is feltűnően „egzecsiroztatja” szüleit. Felnőtt fejjel saját birodalomra vágyik, ahol csak ő mondhat igent vagy nemet. Nagy valószínűséggel tehát vállalkozást alapít; a körülmények döntik el, milyen területen, mert Zoltán opportunist. Igaz, vágyik arra, hogy erős és bátor legyen, de nem választ olyan foglalkozást, ahol erre szükség lehet; inkább sportol, küzdősportokat gyakorol. Könyvetével igyekszik jó viszonyt tartani, de kapcsolatai nem sokat jelentenek a számára. Érzelmszegénynek látszik, mert racionalizálja érzelmeit, pedig valójában nem az. Házassága könnyen zátonyra futhat ezen, amint basáskodó természetén is. Nem szereti a formális vezető pozíciót, mert az felelősséggel jár, inkább elviseli, hogy mások mondják meg neki, mit tegyen.

Kocsis Zoltán magyar zongoraművész (1952–) Budapesten született. Ötévesen kezdett zongorázni. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végzett. Nemzetközi karrierje 18 éves korában indult. Sorban egymás után hívták meg a világ minden táján rendezett rangos zenei fesztiválokra. 1987 óta karmesterként is fellép, és saját műveket komponál. 1997 óta vezeti a Nemzeti Filharmonikus Zenekart (korábban Magyar Állami Hangversenyzenekar). Karmesterként és szólistaként is kimagasló szakmai és közönség sikereket arat Európától Japánig. Számos zenei díj birtokosa.

A hónap vice

- Olyan nőt szeretnék feleségül venni, akinek minden tulajdonsága ellentétes az enyémmel – mondja az öreglegény.
  - Ez nem lesz nehéz. A világ tele van szép és intelligens nővel – válaszolja a barátja.

Március: a nők (és a férfiak?) hónapja

Március 8. közel egy évszázada, 1910 óta a nők nemzetközi szolidaritásának napja. Kezdetben mindenekelőtt a nők egyenjogúságáért folytatott küzdelemhez kapcsolódott. Ma már inkább kedves ünnep, amikor a férfiak köszöntik a nőket. Sajnos a pedagóguspályán egyre kevesebb férfi adhat át virágot ezen a napon kolléganőinek, hiszen lassan már oda jutunk, hogy a közoktatás területén csak minden tizedik pedagógus „a teremtés koronája”.

A hölgyeket ezúttal Madách-idézetekkel köszönjük, még akkor is, ha tudjuk, hogy ő nemcsak szépeket mondott a nőkről, hanem keserű humorával bírálta is őket. Nem ok nélkül, hiszen szeretett Fráter Erzsikeje bizony megcsalta. Csalódása lelkét majdnem a kétségbeesés martalékává tette. Válogatásunkban természetesen elsősorban a kedves, szép szavakra, a nők dicséretére figyeltünk, ám elmarasztaló megállapításokat is találtunk. Nagy drámairónk nevében is elnézést kérünk a hölgyektől ezért.

Ládd, ilyen örült fajtat a tiéd,
Majd állati vágyának eszközüél
Tekinti a nőt, és durvult kezekkel
Letörli a költészet himporát
Arcarul, önmagát rabolva meg
Szerelme legkecsesb virágitól; –
Majd istenül oltárra helyezi,
És vérzik érte és küzd hasztalan,
Míg terméketlen hervad csókja el. –
Mért nem tekinti és becsüli nőül,
Nőhivatása megjelölt körében?

- A nőiség varázsa arcon / A szépítőszert, melynek párja nincs.
- A nő addig jó, míg rossz nem lehet.
- Nem ismered a nőt. Gyöngének mondjuk, / S e gyöngesség épp legfőbb ereje.
- Pedig mit nálatok okoskodás / Szül, férfiak, azt nőknél sejtelem / Suttogja sokszor sokkal biztosabban.

• Ellenkezésből ett csupán Oh, nők! Minő varázssal bírtok ti fölöttünk,
Almát az első ósanya, Ha simogattok, üdvöt álmodunk már,
S ellenkezés lón így a nő S kézcsoók vadászat az egész, varázs, –
Kiváló főtulajdona. Hogy tartsuk a főt, míg ti szarvat adtok.

- Szerelme a nő világa, melyben egyedül honos, vedd / tőle ezt el, és nyomorúbb lesz a naptól megfosztott világnál.
- Hallgass, te nő vagy, nem értesz ehhez. / Mesterséged a csók, semmi több.
- Ne szőljon elvről, / A nő nem ismeri. / De óh, a nő szeretni jó világra.
- Hiába! / Az asszony csak szívével tud csatázni, / És oly mezőn csak, ahol csalni kell.
- Hány nőkebelben trónol lélek és / Hány nő nem enged minden bényomásnak, / Mert elv és érzés áll szívében őrt?
- Mindenütt csak a nőnek tulajdonítják, hogy az emberiség romlására a gonosz szellemekkel frigyre léphet, – talán épp azért, mert a boldogságot is csak a nő lophatna le számunkra az égből.
- Csak míg nem tudja, hogy nélküle nincs élet, hogy ő világunk lelke, csak addig szép a nő.
- A nőnek tágas út vezet fülétől szívéhez. A mézes beszéd neki már szerelem.
- Mért oly nehéz e szív, hisz aki benne él, / Oly röpké az a nő – oly könnyű, mint a szél.

Valóban, hogyha minden ember, Rútul kijátszatának mi férfiak
Ki nőnek hitt s nőtől kijátszatott, Még édenünkben, mert az ismeret
Ettől halt volna meg: nem lenne senki S eszély gyümölcsét Éva ette meg,
Más kórságoknak sirba döntnie. Ádámat csak csutája fojtogatta.

- Bosszúsán mondtam: szegyen és gyalázat / Ha férfú, e földnek istene / Oly bábnak meghajol, mint a nő.
- A férfú dacolhat, / Őt illeti, – de a nőt a lemondás.
- Bölcsesség van, nő, a szerelemben, / Őrülésnek nézze bár az ész, / Életünk folyóján révbe vinni / Egyszerű szívünk szerelme kész.
- Az angyalarc igéz, ha kárhozat / Csókdossa is körül.
- A függés, látom, életelv neked.
- Mink csak bábok vagyunk, kik a / Színen játszunk, de a szőnyeg mögött / Nőkéz vezérli titkos szálainkat.

Oh, a nő jobb, mint mi férfiak!
Kis világa a szív birodalma,
Melynek mint istenség édenét
S kárhozatját is csak ő alkotja.

Nő, nő! Isten leendett volna még
Belőlem: hogyha e koldus teremtés,
Ki más karján függni van teremtvé,
Nem hálóz puha kebléhez...

MEGÁLLAPODÁS A SZTRÁJKBIZOTTSÁG ÉS A KORMÁNY KÖZÖTT

Az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság (EKSZ) és a Kormány 2007. február 19-én megállapodást írt alá. Köztudott, hogy a tárgyalások 2006. december eleje óta folytak, ám a kezdeti szakaszban eredménytelenül. Ezért az EKSZ 2007. február 1-jén sztrájkfelhívást tett közzé. Ezt követően felgyorsultak a tárgyalások, és a kormány javaslatai egyre közelebb kerültek a sztrájkbizottság követeléseéhez. Két nappal a február 21-ére hirdett sztrájk előtt végül megszületett a megállapodás, és ennek nyomán a sztrájkfelhívást visszavonták. A megállapodás szövegét közreadjuk. Ebben csak a keresetekkel kapcsolatos kormányzati kötelezettségvállalás szerepel. A foglalkoztatáspolitikai és kedvezményrendszer tekintetében az Országos Közzszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) folynak tovább a tárgyalások.

Köszönjük kollégáinknak a sztrájk előkészítésével kapcsolatos tevékenységét. Az ő szervező munkájuknak is köszönhető, hogy a közzszférában a mi területünkön volt a legmagasabb a sztrájkkészültség. Országos átlagban kollégáink 60-70%-a jelezte sztrájkkészültségét. Tudjuk, hogy különösen azokon a helyeken, ahol magas volt a sztrájkkészültség, a csalódás érzése is megjelent. Ám azt is tudni kell, hogy megállapodás nélkül a sztrájk önmagában nem hoz eredményt. A sztrájkbizottságot alkotó öt szakszervezeti konföderáció és a szövetségekhez tartozó 34 közzszolgálati szakszervezet (köztük a PSZ és a PDSZ is) úgy ítélte meg, hogy a sztrájk előtt aláírt megállapodás több eredményt hozhat, mintha a sztrájk után esetleg nem jön létre megegyezés. (A megállapodás értékelését lásd lapunk 3. oldalán.)

A sztrájk ugyan elmarad, de a PSZ kezdeményezése nyomán február 21-én sok intézményben munkahelyi fórumot rendeztek, amelyen a miniszterelnöknek és a miniszternek írott sok levelet megfogalmaztak, amelyben kifejezik elégedetlenségüket, bemutatják helyzetüket, megfogalmazzák követeléseiket.

Az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság és a Kormány megállapodása a keresetek 2007. évi növelését szolgáló központi intézkedésekről a közzszférában

Az Egységes Közzszolgálati Sztrájkbizottság (a továbbiakban: Sztrájkbizottság) és a Kormány (a továbbiakban együtt: tárgyaló felek) több fordulóban egyeztetést folytattak a Sztrájkbizottság követeléseiről. Ennek eredményeként:

I.

1. A Kormány vállalja, hogy 2007. július 1-jétől kezdődően az év végéig havonta 13. havi illetményelőleg jogcímen a közzszolgálatban dolgozók az illetményük 8,3%-ának megfelelő összegben részesülnek. Ez a keresetelem a 2008. évi keresetnövelés számításakor a 2007. évi báziskeresetek részét képezi. 2008. január 16-án – illetve 2007. második félévi jogviszony megszűnés esetén az esedékesség időpontjában – sor kerül az általános szabályok szerint járó 13. havi illetmény és a 2007-ben fizetett illetményelőleg különbözetének rendezésére. A Kormány vállalja, hogy ennek megvalósítására az Országos Közzszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) történt egyeztetést követően törvényjavaslatot nyújt be az Országgyűléshez 2007. március 31-ig. A Kormány kötelezettséget vállal arra, hogy amennyiben a konvergencia-program teljesülése lehetővé teszi, félhavi illetménynek megfelelő összeg 2008. első felében történő kifizetéséről intézkedik.
2. A jelen megállapodásban foglaltak nem érintik a 2007. évi költségvetési törvényben szereplő, a közzszférában átlagosan mintegy 2,5%-os bruttó keresetnövekedést.
3. A tárgyaló felek felhívják a munkáltatókat (fenntartókat) és a szakszervezeteket: szektorális, ágazati és helyi megállapodásokkal segítsék elő, hogy a közzszolgálat különböző jogviszonyaiban és a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó foglalkoztatottak keresetnövekedése megfeleljen az Országos Érdekegyeztető Tanács 2007. évi bérmegállapodásában rögzített mértékű keresetnövekedésnek.
4. A tárgyaló felek 2007-ben folyamatosan figyelemmel kísérik és negyedévenként az OKÉT keretében értékelik a keresetek alakulását. A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján a Kormány havi rendszerességgel átadja
  - a központi és a helyi költségvetési alrendszerre külön-külön feldolgozva,
  - ágazati, alágazati bontásban,
  - a rendszeres és nem rendszeres keresetekre vonatkozóana tényleges bruttó keresetalakulást bemutató összeállításokat az OKÉT tagjainak.

II.

1. A tárgyaló felek 2007 augusztusában tárgyalásokat kezdenek az OKÉT-ban a 2008. évi keresetemeléssel és az illetményrendszer minden eleméről azzal a céllal, hogy a közzszférában a reálkeresetek 2008-ban ne csökkenjenek. Ennek részeként a Kormány vállalja, hogy 2008-ban január 1-jétől az év végéig havonta 13. havi illetményelőleg jogcímen a közzszolgálatban dolgozók az illetményük 8,3%-ának megfelelő összegben részesülnek. 2009. január 16-án – illetve a 2008. évi évközi jogviszony megszűnés esetén az esedékesség időpontjában – sor kerül az általános szabályok szerint járó 13. havi illetmény és a 2008-ban fizetett illetményelőleg különbözetének rendezésére.
2. A tárgyaló felek egyetértettek abban, hogy a központi forrásból a közzszolgálatok teljes körére biztosított, az 1. és 5. pont szerinti 13. havi illetményelőleg nem vezethet létszámcsökkenéshez.
3. A tárgyaló felek megállapodnak, hogy 2009. január 1-jétől kerüljön sor a közalkalmazotti illetménytáblák bértételeinek, valamint a köztisztviselői illetményalap legalább 4,0%-os növelésére.
4. A tárgyaló felek megállapodnak, hogy 2009-től – először 2009 decemberében – az eddig tárgyvetet követő év január 16-án fizetendő 13. havi illetményt a tárgyév decemberében kell fizetni.
5. A Kormány vállalja, hogy az 5., 7. és a 8. pont megvalósítására törvényjavaslatot nyújt be az Országgyűléshez.
6. A Sztrájkbizottság a jelen megállapodás aláírásának napján tevékenységét felfüggeszti.

Budapest, 2007. február 19.

a Kormány képviseletében:

Csizmár Gábor
államtitkár

a Sztrájkbizottság képviseletében:

Dr. Szabó Endre
a Sztrájkbizottság elnöke

MUNKAJOGI KÉRDÉSEK

Megsemmisítő AB-határozat a tárgyévi szabadság következő évben történő kiadása ügyében

Az Alkotmánybíróság 74/2006. (XII. 15.) AB határozatában megállapította, hogy az Mt. 134. § (3) bekezdés a) pontja alkotmányellenes, mivel a rendelkezés az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdésében meghatározott rendszeres fizetett szabadsághoz való alkotmányos alapjogot alkotmányserőten korlátozza, ezért e rendelkezést 2007. március 31. napjával megsemmisítette. (A határozat a Magyar Közlöny 155/2006. számában került kihirdetésre.)

Az érintett rendelkezést szabályozó jogszabályhely teljes szövege a következő: „A szabadságot esedékességének évében kell kiadni. A munkáltató

a) kivételesen fontos gazdasági érdek esetén a szabadságot legkésőbb a tárgyévet követő év június 30-áig, kollektív szerződés rendelkezése esetén a tárgyévet követő év december 31-éig;

b) a munkavállaló betegsége vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály esetén az akadályoztatás megszűnésétől számított harminc napon belül adja ki, ha az esedékesség éve eltelt. A b) pontban szereplő rendelkezéstől érvényesen eltérni nem lehet.”

Az Mt. 134. §-ának fenti rendelkezése tehát a naptári év viszonylatában megállapított szabadságnak az esedékesség évében történő kiadását előíró főszabálytól két esetben tesz lehetővé eltérést. Az egyik esetben a munkáltató oldalán felmerülő kivételesen fontos gazdasági érdek fennállása, a másik esetben pedig a munkavállaló oldalán fellépő lényeges akadály adhat okot arra, hogy a munkáltató a szabadságot a tárgyévet követő évben adja ki.

Az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) csak az a) pontban foglalt rendelkezést semmisítette meg. Az AB annak ellenére alkotmányserőten találta ezt a szabályt, hogy az diszpozitív jellegű, azaz lehetőség van arra, hogy kollektív szerződés vagy a munkáltató és a munkavállaló megállapodása az a) pont alkalmazásának lehetőségét kizárja, illetve arra is, hogy a tárgyévet követő kiadás határidejét szűkebben vagy tágabban határozza meg. Az AB figyelemmel volt arra is, hogy a rendszeres szabadság természetbeni igénybevétele tekintetében a munkavállaló rendelkezési joga is érvényesül: az alapszabadság egynegyedét ugyanis a munkáltató – a munkaviszony első három hónapja kivételével – a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni; ennek egyetlen feltétele, hogy igényét legkésőbb tizenöt nappal korábban jelentse be. [Mt. 134. § (2) bekezdés.] A munkavállalónak tehát a fenti szabály alapján – az Mt. 134. § (3) bekezdés b) pontjában szereplő okok fennállása hiányában – lehetősége van a szabadság egynegyed része naptári évben való igénybevitelére, ezért a támadott szabályozás a rendszeres szabadság háromnegyede, nem pedig a naptári évre járó teljes szabadság kiadási határideje meghosszabbítását jelentheti.

Az AB a határozatát a következőkkel indokolta:

Az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése a pihenéshez való jog mellett nevesíti a rendszeres fizetett szabadsághoz való jogot is. A rendszeres fizetett szabadsághoz való jog a munka világában a pihenéshez való jog megvalósulását szolgálja, célja a rendszeres munkavégzés során elhasznált erőforrások, a fizikai és szellemi energia pótlásának, a munkavállalók regenerálódásának biztosítása.

Mivel az AB a rendszeres fizetett szabadsághoz való jogot alkotmányos alapjognak tekinti, álláspontja szerint annak korlátozása csak akkor marad meg az alkotmányos határok között, ha a korlátozás elkerülhetetlen, azaz más alkotmányos alapjog, valamint alkotmányos érték védelme vagy érvényesülése, illetve az Alkotmányból következő feladat megvalósítása más módon nem biztosítható, továbbá, ha az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya arányban áll egymással.

Az AB álláspontja szerint az Mt. 134. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt, a szabadság kiadásának a munkáltató részéről történő időbeli korlátozását lehetővé tevő rendelkezések nem elégítik ki az alapjog-

korlátozást megvalósító szabályozással szemben támasztott alkotmányos követelményeket.

Fontosnak tartjuk kiemelni, miszerint az AB rámutatott arra is, hogy sem a törvény, sem annak indokolása alapján nem tudható az, hogy milyen „kivételesen fontos gazdasági érdek” alapolhatja meg a pihenéshez való jog érvényesülését biztosító fizetett szabadság kiadási határideje tárgyévet követő mintegy fél, illetve egy évvel való „kitolását”. A „kivételesen fontos gazdasági érdek” szerepet játszhat ugyan a rendszeres szabadság kiadási határidejének meghosszabbítását engedő szabályozás kialakításakor: adódhatnak a munkáltató működését, fennmaradását olyan mértékben veszélyeztető helyzetek, amelyek alkotmányosan indokoltá tehetik az esedékesség évét követő évre való átvitel lehetőségének biztosítását. Nem zárható ki – a munkáltató működési körétől, tevékenységétől függően – olyan veszélyhelyzetek (baleset, elemi csapás) kialakulása sem, amelyek megelőzése, elhárítása folyamatos munkavégzést igényel, és ezzel összefüggésben válik elkerülhetetlenné a kiadási határidő meghosszabbítása. A vizsgált szabályozás azonban a fentieknél jóval szélesebb körben teszi lehetővé a szabadság kiadási határidejének meghosszabbítását. Az AB megítélése szerint a támadott norma vizsgálata alapján nem ismerhető fel olyan alkotmányos alapjog, érték vagy cél, amely megalapozná az alapjog-korlátozás elkerülhetetlenségének megállapítását. Ezt önmagában a „kivételesen fontos gazdasági érdek” nem alkalmas alátámasztani, mivel a korlátozás szempontjait a megsemmisített rendelkezés nem tartalmazza.

Az Mt. 134. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezést az AB – a munkáltatók felkészülési idejének biztosítása, vagyis a jogbiztonság érdekében – egy későbbi időponttal, csak 2007. március 31. napjával semmisítette meg. Ezért ajánlatos, hogy a munkáltatók 2007. elején, az első negyedévben áttekintsék a szabadságnylévántartásukat, és megtervezzék előre az előző évről áthozott szabadságnapok március 31-ét megelőző kiadását. Mindez azt jelenti, hogy 2007. március 31. előtt a 134. § (3) bekezdés a) pontja még hatályos, tehát amennyiben 2006. végén fennállt a törvényi feltétel, azaz a munkáltatónak valamely kivételesen fontos gazdasági érdeke fűződött a 2006. évi szabadság kiadási határidejének meghosszabbításához, a 2007. évre történő átviteléhez, akkor 2007. március 31-ig az Mt. 134. § (3) bekezdés a) pontja még szankció nélkül alkalmazható. Hangsúlyozzuk azonban, hogy ha ilyen kivételesen fontos gazdasági érdek nem állt fenn, akkor a munkaügyi felügyelő március 31-ét megelőzően is kiszabhat munkaügyi bírságot a munkáltatóval szemben. Fontos, hogy 2007. március 31-ét követően már nem lehetséges munkáltatói érdekből a 2006. évi szabadságokat 2007-re átvinni, a kiadási határidő meghosszabbítására kizárólag a b) pont alapján lesz mód, vagyis a munkavállaló betegsége vagy személyét érintő elháríthatatlan akadály felmerülése esetén.

Tekintettel arra, hogy ez a változás sok munkáltatónak fog komoly nehézséget okozni, véleményünk szerint várható, hogy a jogalkotó újra fogja szabályozni a megsemmisített rendelkezést. Abban az esetben ugyanis, ha az AB iránymutatása alapján a kivételesen fontos gazdasági érdek szempontjait az Mt.-ben szabályoznák, nem sérülne alkotmányos alapjog. Megjegyezzük azonban, hogy az AB-határozat tükrében feltételezhető: az esetleges új szabályozás a jelenleginél szűkebb körben teszi majd lehetővé a tárgyévi szabadságnak a következő évre történő átvitelét és kiadását.

Melyik nap minősül az utolsó munkában töltött napnak?

Az Mt. 97. §-a úgy rendelkezik, hogy a munkaviszony megszüntetésekor (megszűnésekor) a munkavállaló a munkakörét az erre előírt rendben köteles átadni és köteles a munkáltatóval elszámolni. A munkáltató pedig – főszabályként – legkésőbb az utolsó munkában töltött napon köteles gondoskodni a munkavállalót megillető munkabér, illetve egyéb járandóság kifizetéséről, illetve a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolás kiadásáról. E munkáltatói kötelezettségek későbbi

időpontban – legkésőbb a jognyilatkozat közlésétől, illetve a megállapodás megkötésétől számított harmadik munkanapon – történő teljesítésére csak akkor van jogszerű lehetőség, ha a munkaviszony a próbaidő alatt azonnali hatállyal, rendkívüli felmondással, azonnali hatályú közös megegyezéssel szűnik meg, vagy ha a munkáltatói rendes felmondás esetén a munkavállaló a jogviszony megszüntetését a munkavégzés alóli mentesítés kezdete előtti időpontban kéri, vagy ha a jogviszonyt a munkavállaló szüneti meg jogellenesen.

A munkaviszony megszüntetésének gyakori módja a munkáltatói vagy munkavállalói rendes felmondás, és e megszüntetési mód alkalmazása esetén lényeges körülmény, hogy mely napot kell az utolsó munkában töltött napnak tekinteni, mely napon kell a feleknek egymással elszámolniuk.

Az utolsó munkában töltött nap meghatározása általában nem jelent problémát azokban az esetekben, amikor a munkavállaló mond fel, és a felmondási idő teljes tartamát ledolgozza, vagy ha a munkáltató mond fel, és a felmondási idő felére vagy annak teljes tartamára mentesíti a munkavállalót a munkavégzési kötelezettsége alól. Gyakran előfordul azonban, hogy a felmondási idő azon részében, amelyet a munkavállalónak egyébként fel kellene dolgoznia (munkavállalói rendes felmondás esetén a felmondási idő teljes tartama, illetve a munkáltatói rendes felmondás esetén a felmondási idő egyik fele alatt), a munkavállaló már nem kíván munkát végezni, ezért végig szabadságot vesz igénybe, és ennél fogva a felmondási idő alatt ténylegesen nem végez munkát. Ilyen esetben kérdésként merülhet fel, hogy az Mt. 97. §-a által előírt kötelezettségek teljesítése szempontjából mely napot kell az utolsó munkában töltött napnak tekinteni.

Kézenfekvő megoldás volna, ha ilyen esetben az utolsó munkában töltött napnak a szabadság megkezdése előtti napot tekintenénk, mivel ez az a nap, amelyen a munkavállaló utoljára ténylegesen munkát végez. Más megoldásra jutunk azonban abban az esetben, ha megvizsgáljuk, hogy miként alakulnak a felek jogai, illetve kötelezettségei a szabadság, illetve a munkavégzés alóli mentesítés esetén.

Az Mt. a munkavégzés alóli felmentés fogalmát, illetve az ez idő alatt fellálló jogokat, illetve kötelezettségeket nem szabályozza részletesen, a 93. §-ban csupán azt írja elő, hogy a munkáltatói rendes felmondás esetén mennyi a kötelező felmentési idő legalacsonyabb mértéke, azt hogyan kell kiadni, illetve annak tartamára milyen szabályok szerinti megdíjazás a munkavállalót. A jogintézmény rendeltetése alapján azonban azt mondhatjuk, hogy a munkavégzési kötelezettség alóli felmentés (a felmentési idő) leglényegesebb jellemzője az, hogy ennek tartama alatt a munkavállaló nem kötelezhető munkavégzésre. Ebből pedig az következik, hogy az utolsó munkában töltött napnak a felmentési időn kívüli időszakokra kell esnie.

Más a helyzet a szabadság esetén. Bár a szabadság időtartama alatt is szünetel a munkavégzési kötelezettség, az Mt. nem zárja ki teljes mértékben azt a lehetőséget, hogy ez idő alatt a munkavállaló számára a munkáltató munkavégzést rendeljen el. A 134. § (6) bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy a munkáltató a munkavállaló már megkezdett szabadságát kivételesen fontos érdekből megszakíthatja. Ebben az esetben a szabadság alatti tartózkodási helyről a munkahelyre, illetőleg a visszautazással, valamint a munkával töltött idő a szabadságba nem számít be. A munkavállalónak a megszakítással összefüggésben felmerült kárát, illetve költségeit a munkáltató köteles megtéríteni. Az Mt. 134. § (6) bekezdéséből pedig az következik, hogy a szabadság megkezdése előtti nap az Mt. 97. §-ában előírt kötelezettségek teljesítése szempontjából nem minősíthető utolsó munkában töltött napnak, hiszen kivételes esetben a szabadság időtartama megszakítható, és a munkavállaló számára munkavégzés rendelhető el. Ez a lehetőség pedig kizárja, hogy a felek a szabadság megkezdése előtt a jogviszony lezárása érdekében egymással végre elszámoljanak.

A fentiek tükrében tehát levonható az a következtetés, miszerint az utolsó munkában töltött napnak a munkavégzés alóli felmentés (felmentési idő) kezdete előtti utolsó napra kell esnie, abban az esetben is, ha ezt megelőzően a munkavállaló szabadságot vesz igénybe. Megjegyezzük azonban, hogy ha a munkavállaló ezen a napon adja át a munkakörét, ez a tevékenység munkavégzésként értékelendő, tehát e napra nem adható és nem számolható el szabadság.

Mivel az Mt. 93. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy munkáltatói rendes felmondás esetén a munkavállalót – legalább a felmentési idő felének megfelelő időtartamban – a kívánságának megfelelő időben és részletekben kell felmenteni, előfordulhat, hogy a felmentési idő nem egybefüggően, a felmondási idő második felében kerül kiadásra, hanem a felmondási idő alatt több részletben, oly módon, hogy egyes részletei közé munkavégzési időszak esik, amelyre a munkavállaló szintén szabadságot vehet igénybe. Ilyen esetben az utolsó munkában töltött napnak az a nap minősülhet, amely a felmentési idő utolsó részletét közvetlenül megelőzi, vagy ha a felmentési idő utolsó részlete nem a felmondási idő végére esik, akkor a munkaviszony utolsó napja minősülhet az utolsó munkában töltött napnak.

Prémiumévek – meghosszabbítva

A 2006. évi XCII. törvény módosította a prémiumévek-programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi YXXXII. törvényt (Péptv.). A módosítás meghosszabbította a programba való belépés határidejét, 2008. december 31-ig. Akit tehát ezen időpontig mentenének fel, és ekkor legfeljebb 5 évvel van a rá irányadó nyugdíjjogosultság megszerzése előtt, az választása szerint igénybe veheti ezt a lehetőséget. Megjegyezzük, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényt (Tny.) módosította a 2006. évi CVI. törvény. Kissé előreszaladva, a prémiumévek-programba legkésőbb 2008. végéig lehet belépni, így e tekintetben 2013. a meghatározó év. Az említett nyugdíjszabály-változás alapján utoljára az 1953-ban születetteket illeti meg a prémiumévek-programba való belépés joga.

A Péptv. módosítása előírja: a prémiumévek-programba való belépéskor meg kell állapítani a programban részt vevő ezen időpontig ki nem adott szabadságát. A szabadsággal kapcsolatban regisztrálhatjuk a következő módosítást is. A Péptv. előírja, hogy a munkáltató a munkavégzésre nem adhat utasítást naptári évenként legfeljebb két olyan időtartamra vonatkozóan, melyek együttes mértéke a programban részt vevőnek a prémiumévek-programba történő belépését közvetlenül megelőző évi rendes szabadságának felel meg. Ha a prémiumévek-programban történő részvétel év közben kezdődik vagy szűnik meg, a programban részt vevő részére ezen idő arányos része jár. Az ehhez kapcsolódó új rendelkezés szerint a programba való belépés évében, illetve szükség esetén a következő naptári évre áthúzódóan ezt az időtartamot meg kell növelni a belépés évében megállapított, ki nem adott szabadság napjaival. Minderre a törvény korábbi rendelkezése hív fel, a munkáltató legkésőbb a programba történő belépését követő tizenöt napon belül, illetőleg minden év január 15-ig köteles felhívni a programban részt vevő figyelmét erre a jogosultságra. A programban részt vevő az igénybevételt megelőzően legalább tizenöt nappal jelzi a munkáltatónak ezen időszakok kezdő időpontját és időtartamát.

Kiadható-e a szabadság a felmondási idő alatt?

Az Mt. 136. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a munkavállaló, munkaviszonya megszűnésekor (illetőleg sorkatonai vagy polgári szolgálatra történő behívásakor), ha a munkáltatónál eltöltött idővel arányos szabadságot nem kapta meg, pénzben kell megváltani. Egyéb esetben a szabadságot pénzben megváltani nem lehet; ettől érvényesen eltérni nem lehet. Gyakran előfordul, hogy a munkáltató rendes felmondással megszünteti a munkaviszonyt, és a munkaviszony megszüntetésére tekintettel fennálló fizetési kötelezettségének mértékét azzal kívánja csökkenteni, hogy az igénybe nem vett szabadságot kiadja a felmondási idő azon része alatt, amelyben a munkavállalónak (a munkavégzés alóli mentesítés hiányában) munkát kellene végeznie. Ha a felmondási idő alatt a munkavállaló munkavégzésére a munkáltatónak ténylegesen már nincs szüksége, illetve ha maga a munkavállaló sem kíván már munkát végezni, akkor a fenti megoldás alkalmazásával a munkáltató bért spórolhat meg, hiszen a szabadság természetben történő kiadása hiányában a szabadságot pénzben meg kell váltani, és ezen felül a felmondási idő felére a munkavállaló számára munkavégzés esetén munkabért, ha

pedig a felmondási idő teljes tartamára mentesítik a munkavállalót a munkavégzési kötelezettség alól, átlagkeresetet kell fizetni.

A szabadságnak a felmondási idő ledolgozandó része alatt történő kiadása – önmagában – nem jogellenes. A szabadság kiadásakor azonban ilyen esetben is tekintettel kell lenni a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére, ami azt jelenti, hogy az intézkedés nem irányulhat kizárólag arra, hogy a munkavállalót megillető járandóságok összege csökkenjen. Figyelemmel kell lenni továbbá az Mt. 134. § (1), (4) és (6) bekezdése által előírt, a szabadság kiadása esetén irányadó általános szabályokra is. E szerint a szabadság kiadásának időpontját – a munkavállaló előzetes meghallgatása után – a munkáltató határozza meg. Az alapszabadság egynegyedét (a munkaviszony első három hónapját kivéve) a munkáltató a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni. A munkavállalónak erre vonatkozó igényét a szabadság kezdete előtt legkésőbb tizenöt nappal be kell jelentenie. A szabadságot kettőnél több részletben csak a munkavállaló kérésére lehet kiadni. A szabadság kiadásának időpontját a munkavállalóval legkésőbb a szabadság kezdete előtt egy hónappal közölni kell. Az ismertetett rendelkezésekből az következik, hogy a felmondási idő ledolgozandó része alatt a szabadság (illetve annak egy része) – főszabályként – akkor adható ki, ha a szabadság igénybevételét a munkavállaló tizenöt nappal korábban kéri, vagy ha a munkáltató – a munkavállaló előzetes meghallgatása után – a szabadság kiadására vonatkozó rendelkezését a szabadság kezdete előtt egy hónappal közli a

munkavállalóval. Hangsúlyozzuk azonban, hogy az Mt. 134. § hivatkozott rendelkezéseitől történő eltérést a törvény kifejezetten nem tiltja. A szabadság igénybevételekor az eltérés lehetőségével egyébként a felek a munkaviszony fennállása alatt sok esetben ténylegesen élnek is, hiszen gyakran előfordul, hogy ha a munkavállaló csak néhány nappal korábban kéri a szabadságot, illetve a munkáltató egy hónappal rövidebb idővel korábban közli a szabadság kiadására vonatkozó rendelkezését, a másik fél (ha ez egyébként számára is megfelelő) ezt tudomásul veszi, és ezáltal ráutaló magatartással a felek a törvényi rendelkezéstől eltérnek. A törvényi rendelkezéstől való eltérésre az Mt. 13. §-a ad általános felhatalmazást, mely szerint a törvény harmadik részében foglalt szabályoktól – ha a törvény másként nem rendelkezik (például az eltérést kifejezetten nem tiltja) – a felek a munkavállalóra nézve kedvezőbb irányban eltérhetnek.

A fentiekre tekintettel abban az esetben, ha e megoldás alkalmazása a munkavállaló számára is megfelelő, azaz a szabadság kiadását maga is kívánatosnak tartja, mert a felmondási idő alatt már ő sem kíván a munkáltatónál munkát végezni, a szabadság (illetve egy része) a felmondási idő ledolgozandó része alatt kiadható akkor is, ha erről a munkáltató nem egy hónappal korábban tájékoztatja a munkavállalót.

A Munkaügyi Értesítő 2007. januári száma alapján összeállította:
dr. Selmeciné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos

Figyelemre méltó legfelsőbb bírósági döntés

A tanár néhány esetben történt, 5–10 perces – az órakezdés késedelmével nem járó – késése alkalmatlanság megállapítására önmagában nem alkalmas [Kjt. 30. § (1) bekezdés d) pont].

Az alperes a felülvizsgálati kérelmet a másodfokú bíróság ítéletének iratellenessége, továbbá okszerűtlen, életszerűtlen következtetései miatt nyújtotta be. Jogszabálysértőnek minősítette továbbá a fellebbezésének figyelmen kívül hagyását a 2004. február 26-ától május 31-éig terjedő időszakra megítélt elmaradt illetményre vonatkozóan.

A jogalapról kifejtette, hogy a felperes bizonyítottan többször késett, ezáltal az iskola házirendjét megsértette. E magatartása következtében az oktató munkája sem volt megfelelő, ezért a munkaköri feladatainak ellátására tartósan alkalmatlanná vált. Az alperes sérelmezte, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták a tanulók érdemjegyeinek értékelését, tévesen, okszerűtlenül és az életszerűség követelményébe ütközően értékelték a késések ellenőrzését, a diákokkal és a tanárokkal szemben támasztott követelményeket, ezáltal az alkalmatlanság hiányát tartalmazó jogi következtetés megalapozatlan. A bíróságok mindezekben kívül tévesen kívánták meg az alperessel szemben a fokozatosság és az arányosság betartását, mivel nem fegyelmi eljárás indult a felperessel szemben. Az alperes állította, hogy a felperes a 2004. február 26-ától május 31-éig tartó időszakra részelt illetményben, ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértéssel, a fellebbezésben foglaltak ellenére tévesen hagyta helyben az elsőfokú bíróságnak a megjelölt időszakra az alperest elmaradt illetmény megfizetésére kötelező rendelkezését.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárást elrendelte. Az elsőfokú bíróság az alábbiakat állapította meg:

A felperes, aki magyar-történelem-olasz szakos pedagógus, 1997-től állt jogviszonyban az alperesnél, 2002. július 25-étől szaktanárként dolgozott.

Az iskolában hatályos rendelkezés szerint 2003 novemberétől a portaszolgálat nemcsak a diákok, hanem a tanárok késését is kötelese volt feljegyezni. A tanár akkor számított későnek, ha a 7 óra 43 perckor megszólaló jelzőcsengő után érkezett. A felperes többször késett, amellyel kapcsolatban a munkáltatói jogkör gyakorlójával megbeszélést folytatott, ennek eredményeképpen részére 2003. december végéig az igazgató ún. túrelmi időt állapított meg. 2004. február 12-én a felperes 7 óra 52 perckor, február 24-én 7 óra 50 perckor, február 25-én 7 óra 47 perckor érkezett be az iskolába.

Az alperes 2004. február 26-án a felperes közalkalmazotti jogviszonyát alkalmatlanság miatt felmentéssel megszüntette. Az indokolás szerint a felperes a tanév folyamán többször késett, e magatartását figyelmeztetés után sem változtatta meg, figyelmen kívül hagyta az iskola házirendjének tanulókkal szemben történő betartását, ezáltal az oktató-nevelő munkáját nem tudja megfelelően végezni, munkaköri feladatainak ellátására tartósan nem alkalmas.

A felperes keresete a felmentés jogellenességének megállapítására, a közalkalmazotti jogviszonya helyreállításának mellőzésére (mivel közben új munkaviszonyt létesített), és elmaradt illetmény, kéthavi végkielégítés és nyolchavi végkielégítésnek megfelelő összeg megfizetésére irányult. Az elsőfokú bíróság az ítéletével megállapította, hogy az alperes 2004. február 26-án kelt felmentése jogellenes, azt hatályon kívül helyezte. Az alperest elmaradt illetmény, végkielégítés és átalánytérítés, valamint kamatok címén elmarasztalta.

A Kjt. 30. § (1) bekezdés d) pontja alapján, a jogszabályhoz fűzött miniszteri indokolás és bírósági gyakorlat figyelembevételével a munkaügyi bíróság azt vizsgálta, hogy szakmai hiányosság vagy akár fegyelmi eljárás alapjául szolgáló súlyos magatartás a felperes alkalmatlanságát megalapozta-e. A munkaügyi bíróság a felperes valamennyi kérését értékelte. A 2004 februárjában történt késésekről megállapította, hogy a felperes ezeknek részben indokát adta, mivel egyik nap a gyermeke lázas betegségére, másik nap a nulladik órát követően összevont órartásra, végül rövidített órákat tartalmazó tanrendmódosításra hivatkozott. Utóbbi esetben fogadóórát kellett tartania, kizárólag a fogadóóráról késett el, azonban mivel a szülőknél a rövidített órákról nem volt tudomása, a fogadóóra megtartására nem volt lehetősége. A bíróság megítélése szerint a megállapított késések a felperes szakmai alkalmatlansága alátámasztására nem vehetők figyelembe. Kifejtette, hogy a tanulók bukása, valamint a tanmenet nem megfelelő betartása a felmentésben nem szerepel, ezért azt nem vizsgálhatta. A bizonyítási eljárás eredménye hitelt érdemlően bizonyította, hogy a késés nem eredményezte az órakezdés késedelmét. Mindezek alapján a Kjt. 34. § (1), (4), (6) bekezdése alapján elmarasztalta az alperest. Megállapította, hogy a felperest az elmaradt illetmény 2004. február 27-étől augusztus 31-éig illeti meg, figyelemmel arra, hogy az alperes által már megfizetett felmentési időre járó illetményt az elmaradt munkabérbe nem lehetett beszámítani.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, és az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a módosítással hagyta helyben, hogy a hatályon kívül helyező rendelkezést mellőzte, és megállapította, hogy a felperes jogviszony az alperesnél 2004. augusztus 31-ével megszűnt.

A másodfokú bíróság megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése is helytálló, a jogi álláspontja azonban téves, ezt a másodfokú bíróság módosította. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást abból kiindulva, hogy a kötelezettségességnek olyan súlyúnak kellett volna lennie, hogy egyébként alkalmas legyen elbocsátás fegyelmi büntetés átátaszására.

Az MK 95. számú állásfoglalás alapján értékelve a bizonyítási eljárás eredményét a másodfokú bíróság abból indult ki, hogy a felperes a tanórákat időben megkezdte. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes a késések miatt a munkáját nem megfelelő színvonalon végezte. Az sem lett bizonyítva, hogy a felperes késései milyen konkrét negatív hatással voltak az általa tanított osztályok teljesítményére, a tanulók magatartására. A másodfokú bíróság azt is megjegyezte, hogy az alperesnél nem volt olyan szabály, amely a késések jogkövetkezményeit meghatározta volna, ennek hiányában a felperessel szemben jogszerű intézkedés nem volt alkalmazható. Mindezek alapján a Kjt. 30. § (1) bekezdés f) pontban foglaltak értelmében a megyei bíróság kimondta, hogy a felperes alkalmatlanságát az alperes nem tudta bizonyítani. A felperes közalkalmazotti jogviszonyának helyreállítását a másodfokú bíróság azért mellőzte, mert a felperes új jogviszonyt létesített, és nem kérte az eredeti munkakörébe való visszahelyezését.

A felülvizsgálati kérelem kisebb részben, az összecszerűség körében alapos.

Az alperes a Kjt. 30. § (1) bekezdés d) pontja alapján a 2004. február 26-án meghozott intézkedését azzal indokolta, hogy a felperes a tanév közben több alkalommal késve érkezett, ezzel a magatartásával figyelmeztetés ellenére nem hagyott fel, figyelmen kívül hagyta, hogy ezzel veszélyezteti az iskola házirendjének a tanulókkal való betartását. Emiatt az oktató-nevelő munkáját nem tudja végezni, feladatainak ellátására tartósan nem alkalmas.

Az elsőfokú bíróság – tartalmilag – azt vizsgálta, hogy az adott esetben fegyelmi eljárás alapjául szolgáló súlyos kötelezettségesség a felperes alkalmatlanságát alátámasztotta-e. A jelző csejétség képest az alperes igazgatója által (a felperes méltányolható magánérdekére tekintettel) adott türelmi idő eltelté (2003. december vége) után következő időszakra, 2004 februárjában három késést állapított meg. A három esetre adott felperesi védekezést is értékelve, a felperes bizonyított megfelelő szakmai munkáját figyelembe véve arra következtetett, hogy a felperes a munkakörének ellátására nem alkalmas. A bíróság az alperes jognyilatkozatának tartalma alapján a bukások számának alakulását, a tanmenet megfelelő tartását nem vizsgálta. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a fentiek alapján a felülvizsgálati kérelemben az alperes alaptalanul kifogásolta a tanulói jegyek vizsgálatának elmaradását, mivel erre vonatkozóan a felmentés nem tartalmazott indokolást, továbbá az életszerűség és a logika

szabályaival is ellentétes az okozati összefüggés fennállásának feltételezése egy tanár háromszor néhány perces késése és a tanulók jegyei között. Az alperes igazgatójának a felperes részére biztosított türelmi időről szóló döntése miatt a 2003. december 31-éig megvalósult úgyszintén néhány perces késés a jogalap eldöntésénél nem volt figyelembe vehető.

A másodfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredménye és a fellebbezés tartalma alapján mindezek folytán jogszabálysértés nélkül találta bizonyítottnak, hogy a késések ellenére a felperes az órákat időben megkezdte, továbbá az alperes nem bizonyította, hogy a felperes munkájának szakmai színvonala a bizonyított késések következtében nem volt megfelelő. Nem lett bizonyítva tehát az sem, hogy a késések negatív hatással voltak a tanulók teljesítményére. A kifejtettek miatt a jogalap körében a felülvizsgálati kérelemben foglaltak alapján a Legfelsőbb Bíróság nem állapított meg jogszabálysértést.

A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában nem tartotta helytállónak az elsőfokú bíróságnak a kötelezettségesség súlyára vonatkozó azon okfejtését, miszerint az alkalmatlanság megállapítását kizárólag a fegyelmi elbocsátást megalapozó kötelezettségesség teszi lehetővé. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete indokolását módosította. Emiatt az alperesnek a fokozatosságról, illetve az arányosságról előadott álláspontja a jogerős ítélet jogszabályba ütközését nem alapozhatja meg. A felmentés a felperes közalkalmazotti jogviszonyát 2004. május 31. napjára szüntette meg azzal, hogy a felperes – egyebek mellett – a felmentési időre járó átlagkeresetét az utolsó munkában töltött napon veheti át. A felperes előkészítő iratában a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének napjától a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedéséig tartó időre kérte az elmaradt munkabérét (havi 168 460 forint átlagkereset figyelembevételével). Bejelentette a felvett munkanélküli járadék összegét és azt, hogy 2004. szeptember 1-jén munkába állt. Az elsőfokú bíróság a 2004. február 27-étől augusztus 31-éig tartó időre elmarasztalta az alperest.

A másodfokú bíróság az ítélete indokolásában nem tért ki arra, hogy az elsőfokú bíróságnak fellebbezéssel támadott, a 2004. február 26-ától május 31-éig terjedő időre megítélt illetményre vonatkozó döntését miért találta helyesnek, ezért a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú ítéletnek ezt a részét, figyelemmel a szükséges adatok hiányára is, a felülvizsgálati eljárásban felülbírálatra alkalmasság hiányában nem vizsgálhatta.

Mindezek miatt a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság ítéletét részítéletével a vitatott időszakra megállapított átlagkeresetről szóló rendelkezés kivételével hatályában fenntartotta [Pp.-nek az ügyben irányadó 275. § (3) bekezdése, továbbá 213. § (2) bekezdése]; a 2004. február 26-ától 2004. május 31-éig a felperest megillető átlagkeresetről meghozott rendelkezést hatályon kívül helyezte [Pp.-nek az ügyben irányadó 275. § (4) bekezdése], és erre vonatkozóan a másodfokú bíróságot a fellebbezés elbírálása céljából új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

(Legf. Bír. Mfv. I. 10.752/2005.)

Figyelmükbe ajánlotta: *dr. Selmečiné dr. Csordás Mária* vezető jogtanácsos

Helytelen jogszabályértelmezés? Félreértés? Vagy tudatos félrevezetés?

A helyi önkormányzatok létszámcsökkentési döntéseivel kapcsolatos költségvetési hozzájárulás igényléséről szóló 14/2006. (III. 14.) BM rendelet 7.§.(3).-5) bekezdései az alábbi rendelkezéseket tartalmazzák:

„3) Amennyiben az önkormányzat a Költségvetési Törvény 5. számú mellékletében rögzített támogatási feltételnek nem tesz eleget és a támogatásról szóló döntést követő öt éven belül a megszüntetett álláshelyet annak ellenére visszaállítja, hogy azt - önkormányzati rendeleten kívüli - jogszabályváltozásból adódó, és az adott helyi önkormányzat számára kötelezően ellátandó többletfeladatok nem teszik szükségessé, úgy ezen álláshely megszüntetésére jóváhagyott támogatásról köteles haladéktalanul lemondani, és a támogatást a központi költségvetés javára visszafizetni.

(4) A jogtalanul igénybe vett összeg után a helyi önkormányzat az Áht. 64/B. § (2) bekezdése szerinti kamatot fizet a jogtalan igénybevétel napjától a visszafizetés napjáig.

(5) A (3) bekezdésben foglaltakról a helyi önkormányzat a támogatásról szóló döntést követő öt évig - az év végi elszámolás keretében - évente

beszámol az illetékes Igazgatóságnak. Az év végi elszámolás szabályszerűségét az Igazgatóság az Áht. 64/D. §-a alapján felülvizsgálja.”

Az idézett szabály az átgondolatlan, előkészítetlen fenntartói döntéseket kívánja megakadályozni, azaz azt, hogy a fenntartók legalább 5 évre az intézmények zavartalan működését biztosítsák.

Szó sincs azonban arról, hogy ha jogszabályváltozásból adódó, és az adott helyi önkormányzat számára kötelezően ellátandó többletfeladatok szükségessé teszik a megszüntetett álláshely visszaállítását, vagy e nélkül is ne lehetne olyan munkavállalót kinevezni, aki korábban a létszámleépítéskor végkielégítésben részesült.

Kérjük – különösen a fenntartói szinten tárgyaló – szakszervezeti tisztségviselőinket, jelezzék, ha ilyen „riogatással” igyekeznének a fenntartók, és/vagy a munkáltatók az érintett közalkalmazottakat kedvezőtlenebb továbbfoglalkoztatásra rávenni.

Dr. Selmečiné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos

LISTA PÁLYÁNK PRESZTÍZSGONDJAIRÓL

Vitassuk meg és javaslatainkkal járuljunk hozzá továbbfejlesztéséhez

Tisztelt Kollégák!

A PSZ Országos Vezetősége tavaly foglalkozott az oktató-nevelőmunka, a pedagóguspálya presztízsenek egyre súlyosbodó gondjaival. A testület ekkor országos problémalista összeállítását határozta el. Sok PSZ-tisztségviselő segítő közreműködésével készült el egy ilyen lista, amely korábban már megjelent a Pedagógusok Lapja 2006. júniusi számában is.

Azt tapasztaltuk, hogy nincs nagyságrendi különbség a nehézségek jellegében az intézményi szintek között. Az óvodától az általános iskolán át a középiskoláig tartó folyamatban hasonló gondokról számoltak be a kollégák. Természetesen az életkori sajátosságok befolyásolják a cselekedeteket, a munkához, a feladatokhoz való hozzáállást, de a viselkedés és a világhoz való viszonyulás meglepően hasonló. A kisebb gyerekek általában nagyobb figyelmet kapnak a szülőktől, de az intézményekkel szembeni elvárások szinte azonosak. Bárhol előfordulhatnak kirívó esetek és reagálások is. Nincs lényeges különbség a pedagógusok helyzetében sem. Mindenütt sok gond nyomasztja kollégáinkat.

E betétlap túloldalán ismét bemutatjuk a problémalistát azzal a szándékkal, hogy az érintettek (szülők-diákok, pedagógusok–oktatásirányítók, média-közvélemény) elé tárjuk nyomasztó gondjainkat. Szeretnénk, ha ezt a gyűjteményt megismerhetné valamennyi közoktatásban dolgozó kolléga, ezért ***arra kérjük az intézményeket, ha lehet, illesszék be az idei munkatervükbe: olyan módon, hogy a tavaszi nevelési értekezletükön legalább fél-egy órában tárgyaljanak róla.*** *Megköszönjük, ha a megbeszélés tényéről, illetve a javaslatokról tájékoztatnak bennünket, hogy tovább folytathassuk a megkezdett munkát. Szeretnénk az összegyűjtött tapasztalatokat beépíteni a NEMZETKÖZI OKTATÁSI AKCIÓHÉT összefoglalójába is. Az eseményt 2007. április 23-29. között tartják a pedagógus-szakszervezetek Európában és szerte a világban. Ezért a visszajelzéseket április 20-ig kérjük.*

Szándékunkban áll egyeztetést kezdeményezni a közoktatásban érdekelt minden partner – gyerekek, szülők, nevelők, fenntartók, oktatásirányítók – képviselőivel, szervezeteivel, hogy a problémalistában jelzett gondokra együtt megtaláljuk a legjobb megoldást.

A cím, ahová a problémalista megtárgyalásakor kialakított véleményeket küldhetik: *PSZ Országos Iroda, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Tel./fax: 06-1-322-8464. E-mail: psz@enternet.hu*

A problémalista megtalálható és letölthető honlapunkról is: www.pedagogusok.hu

Pedagógusok Szakszervezete Elnöksége

A közoktatás problémalistája

GYEREKEK

1. A neveltség hiánya (jó képességűeknél is!)
  - tiszteletlenség (saját szülővel, nagyszülővel szemben is!)
  - káromkodás, csúnya beszéd
  - agresszió: szóbeli, fizikai
  - erkölcsi hiányosságok: hazugság, csalás
2. Motiválatlanság (vagy rossz motiváció)
  - érdektelenség (feladat, jegyek iránt)
  - türelmetlenség
  - értéknélküliség: haszontalan időtöltések, vandalizmus
  - cigi, drog, ital, szex egyre korábbi megjelenése
3. Fogyatékoságok (a sajátos nevelési igény indokai)
  - részképeszavarok
  - hiperaktivitás
  - szociális éretlenség (alkalmazkodási, beilleszkedési képtelenség)
  - kis (esetenként csak 2 személyes!) kapcsolatban kezelhető
4. Jogok és kötelességek
  - a saját jogok hangsúlyozása
  - mások jogainak figyelmen kívül hagyása
  - a kötelességek nem teljesítése (ez legtöbbször csorbitja mások jogait!)

SZÜLŐK (a pedagógiai munkát akadályozó szülői magatartások)

1. A nevelés áthárítása (egyben a nevelő eszközök megkérdőjelezése!)
  - a felelősség minden formáját elutasítja
  - nem akarván konfrontálódni a gyerekekkel, mindent ráhagy
  - kényeztet, de nem követel: ez egészen odáig mehet, hogy a gyereket elviszi az intézményből, lehetetlenné téve így a (meg)nevelését
  - a kritikát nem fogadja el, sőt a jószándékú jelzést is zokon veszi
  - „falaz” a gyerekeknek
  - nem megengedhető módon beleszól az ügyekbe („szolgáltató iskola = szolgáltatásunk jó jegyeket”)
  - hatósággal, médiával fenyegetőzik
  - a gyerek kialvatlansága, rosszul tápláltsága (ennek a „nem bírok vele” típusú megjelenés mellett a másik változata az elhanyagoltságból következik – ez sokszor a gyerek fizikai bántalmazásával is együtt jár)
2. Az érdeklődés hiánya (a gyerek dolgai és az iskolai ügyek iránt)
3. Támadó fellépés, agresszió (szóbeli illetve fizikai !!!)
4. A jogok és kötelességek egyoldalúsága
  - igény az intézménnyel szemben, önmagával szemben nem

PEDAGÓGUSOK

1. Képzés, továbbképzés
  - felkészítés az új helyzetre
  - (feltehetően) eredményes tanítási, nevelési módszerek
  - műhelymunka, esetmegbeszélések
  - eszközök adása (jogi, pedagógiai, tárgyi)
  - a félelem és megaláztatottság előfordulásának megszüntetése
2. Gyengébb „gyerekanyag”; integráció
  - életkornak nem megfelelő nevelési szint (viselkedés)
  - hiányosságok a tudásban
  - hiányosságok a tudni akarásban (motiváció)

- integráció: rosszul (megfelelő feltételek nélkül) végezve mindenkinek árt: befogadottnak, befogadóknak, pedagógusnak is
3. A megfelelő szakmai irányítás hiánya
    - ellenőrzés, értékelés
    - tananyag (összehangoltság, átláthatóság, mennyiség)
    - tankönyvek (tartalom, mennyiség)
  4. Élet- és munkakörülmények
    - bér
    - a nyugdíjkorhatár csökkentése (!)
    - bizonytalanság: a létszámleépítések folyamatossága, túl gyakori, követhetetlen változások
    - a segítségnyújtás szükségessége (jogi, szakmai, pszichikai!)
    - a pedagógus feladatainak tisztázása
  5. Jogok és kötelességek
    - jog a tanórák (foglalkozások) nyugodt körülmények közötti megtartására
    - miért tehető felelőssé a pedagógus?
  6. Kollégák közötti gondok
    - nem az iskolához illő öltözködés (haspóló stb.)
    - a tanóra elhagyása
    - a nem megfelelő felkészülés
    - a kollégák utasítása, kioktatása
    - helytelen szóhasználat
    - jó szándékú jelzések zokonvétele

FENNTARTÓ ÉS ÁLLAM

1. A pénzügyi szempontok előtérbe helyezése a szakmaiság rovására
  - nincs pénz napközire: az utcán „tanul” a gyerek
  - SNI, fogyatékos esetében a források nem fedezik a költségeket, illetve a valós igényeket (az „akit kellene, azt sem sorolják oda, mert nincs rá pénz”-helyzetnek néha az ellenkezője is tapasztalható: a fejkvóta érdekében az intézmények a nem odavalókat is fölveszik)
2. Média
  - konkrétan kell befolyásolni: mit és mikor ne mutasson a gyerekek érdekében
  - fel kell használni a nevelési (szülői), együttélési kultúra növelésére
3. Újabb feladatok elrendelése
  - plusz munkát, új feladatot csak forrás megjelölésével együtt lehessen elrendelni
  - a felesleges adminisztráció átgondolása, megszüntetése
4. Az állandóság hiánya
  - (lásd a PEDAGÓGUSOK 3. és 4. pontját!)
  - a szakmai kompetenciák visszaállítása: értékelés, tankönyvválasztás, vezetői megbízás stb.
5. Juttatások
  - az „adható” juttatásokra általában már nem jut (a köztisztviselői törvényhez hasonlóan jogszabályban kellene rögzíteni a járandóságokat)

INTÉZMÉNYVEZETÉS

- elsősorban a fenntartó (pénzügyi) elvárásaihoz igazodik
- indokolatlanul is a szülőnek, diáknak ad igazat a pedagógussal szemben (tartva a fenntartótól, hatóságtól és a médiától!)
- többletfeladatait már nem győzi ellátni (a pedagógiát megelőzi a jogi és közgazdasági jellegű tevékenység).